

Bojazljivci drug drugemu grozijo, pogumni se stepejo.

Ruski pregovor

Številka 9
Letnik 48
Cena 10,- šil.
(60,- SIT)
petek,
1. marca 1996

Poština plačana
v gotovini

Celovec P.b.b.

Erscheinungsort
Klagenfurt /
Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt /
Poštni urad
9020 Celovec

ZADNJA VEST

Odprtje prenovljene Zadruga Dobrila vas.
V soboto, 2. marca, bo slavnostno odprtje in blagoslovitev prenovljenih prostorov zadruga Dobrila vas. Začetek prireditve: ob 14. uri. Prisrčno vabljeni!

Podpredsednik slovenske vlade Deželak obiskal koroške Slovence

Strani 2/3

28. februar 1996

75. rojstni dan Zveze Sloven- skih zadrug

28. februarja 1921 je bila ustanovljena Zveza koroških zadrug. Preteklo sredo, 28. 2. 1996, sta upravni in nadzorni odbor vabila na slavnostno sejo. Poleg drugih gratulantov so prišli čestitati tudi učenci Glasbene šole (skupno z vodjo prof. Sodjo): Marko in Janja Kassl, Melina in Milena Reichmann, Petra Schellander ter duo violin Mihael Kassl in Smilja Pörsch (slika).
Beri strani 10, 11.

Foto: Fera

POLITIKA

Enotna lista se je pogovarjala s predsednikom koroških socialdemokratov Außerwinklerjem. Andrej Wakounig ocenjuje pogovor zelo skeptično.
Stran 2.

KULTURA

Globašani pripravljajo škofjeloški pasijon v režiji domačega župnika Petra Stickra. Premiera bo 17. marca 1996.
Strani 14/15

ŠPORT

Smučanje: Šentjanžan Daniel Užnik je na svetovnem prvenstvu juniorjev (v Švici) v Superveleslalomu dosegel odlično 8. mesto.
Stran 15

ADRIAN KERT

KOMENTAR
NAŠEGA TEDNIKA

Nevtralnost ni ovira

Evropska zveza zahteva od Avstrije večje in manjše žrtve. Ena izmed velikih naj bi bila nevtralnost. V Avstriji se zaradi nekaterih namigovanj glede vprašljivosti popolne solidarnosti v izrednih razmerah (vojna!), ki jih je slišati od nekaterih „evropskih“ politikov, pojavljajo dvomi in celo odpor proti nevtralnosti. Stališča za in proti si podajajo roko, pri čemer so zagovorniki še v prednosti. Kljub temu je zanimivo opaziti vse večje prodiranje mnenja, da je nevtralnost - nedvomno identitetni dejavnik Avstrijcev - zastarela in le ovira razvoj evropskega zблиževanja. Padajo argumenti kakor: Avstrija se ne sme izviti iz odgovornosti idr.

Zelo veliko plat v diskusiji o ustvarjanju evropskega duha je okupiralo vprašanje vojaške zavarovanosti. Nekaterim je tu nevtralnost seveda trn v peti. Govori se o naivnem pacifizizmu ali totalni odpovedi mednarodni solidarnosti in s tem odpovedi skupni Evropi. Za podkrepitev proti nevtralnosti je kaj hitro pri roki dvomljiv imaginarni agresor, ki bi lahko napadel državo pripadnico EZ, Avstrija pa bi spor gledala s tako imenovane otoka osrečenosti in s tem kršila evropsko solidarnost. V drugem primeru pa bi se seveda lahko zgodilo, da bi bila Avstrija v sporu na milo in nemilo prepuščena usodi in upanju, da agresor ne bi bil za številko prevelik. Vse te nevspečnosti lahko priključimo nevtralnosti, ki naj bi bila popolnoma nasprotna evropskemu duhu!

Zdi se, da gre miselni tok v napačno smer. Prej je res, da Evropo muči kompleks gole izpostavljenosti ZDA, Rusiji in še kakemu potencialnemu sovražniku. Zato se je treba primerno oborožiti, pardon, preventivno zavarovati. Namesto da bi vsaj! vizije šle v smer boljšega sveta, se na vse kriplje trudimo ustvarjati sume, negotovost in ustrahovanje s „preventivnimi“ ukrepi.

Katera država EZ bi lahko v naslednjih letih prišla v med-

državni spor? Kdo bi lahko bil od koga napaden? Od druge svetovne vojne v Evropi ni bilo spora med demokratičnimi državami (jugoslovanskega in ruskega je pogojil razpad zaradi dolgoletnih trenj). Tudi v Avstriji je oboroževanje v preteklih petdesetih letih požrla milijarde, ki bi jih z ozirom na dejstvo, da je bilo ogromno dragoga orožja zaradi zastarevanja spet in spet vrženo v rotornico in zamenjano za sodobne in še dražje komade, lahko mirne duše porabili za druge stvari. K sreči se ni kaj zgodilo in je šel po gobe le denar. Kljub temu se moramo vprašati, ali je strah pred imaginarnim agresorjem v naših okoliščinah upravičen ali pa je argument o odpravitvi nevtralnosti zaradi solidarnosti z EZ le plod burne domišljije? Koga se zares bojimo? Rusov, islamskih fundamentalistov? Ali niso nevarnosti čisto druge narave? Spomnim se impresivnega filma, v katerem se afriška ljudstva zaradi lakote in izkoriščenja odpravijo na pohod v Evropo čez Gibraltar.

Smo v središče evropskega duha postavili tvorbo novega (vojaškega) bloka? Je to vizija jutrišnje Evrope? Se solidarnost izpričuje samo še z orožjem v roki? Kakšen pomen ima, da za boljši jutri, ki menda hrepenimo po njem, žrtvujemo mozaike kot je nevtralnost, ki na najboljši način izpričujejo miroljubnost in nenevarnost?

Venomer se govori o odpravitvi nevtralnosti, ne pa o posodobljeni spremembi. Mogoča varianta bi morda bila razširitev na EZ: brž ko tuja država napade članico EZ, postane nevtralnost brezpredmetna. Gremo še korak dalje: brž ko se Avstrija vojaško čuti ogroženo, čeprav še niti ona niti katera od članic EZ ni vpletena v spor, parlament lahko razveljavi nevtralnost za dobo ogroženja.

Nevtralnost je tudi tu in danes zelo koristen prispevek k zблиževanju ne samo na evropski, temveč tudi na svetovni ravni.

Sklad za pospeševanje obmejnega gospodarstva?

Janko Deželak, podpredsednik slovenske vlade in minister za gospodarske odnose in razvoj, se je pretekli torek, 27. 2., srečal s političnimi gospodarskimi in kulturnimi predstavniki koroških Slovencev.

Na sedežu NSKS so podpredsednika slovenske vlade Janka Deželaka - spremljal ga je državni sekretar dr. Peter Vencelj - pozdravili predsednik NSKS Nanti Olip, predsednik EL Andrej Wakounig, predsednik CAN Karel Smolle in tajnik KKZ Nužej Tolmayer.

Nanti Olip je izrazil svoje veliko zadovoljstvo nad obiskom visokega predstavnika slovenske vlade (kakor je znano, se vladni predsednik dr. Drnovšek, nasprotno od podpredsednika Deželaka, doslej še ni srečal s Slovenci na Koroškem - op. ured.). Podpredsednika slovenske vlade je opozoril na posledice, ki jo povzročata razcepljenost v naši narodni skupnosti. V tej zvezi je omenil, da so pri usklajevanju proračunskih sredstev iz Ljubljane sodelovale vse slovenske komponente; edina, ki se ni odzvala povabilu na usklajevanje, je bila ZSO in v njo vključene organizacije.

Osrednje poglavje pogovorov s podpredsednikom slovenske vlade

de je bilo gospodarsko vprašanje. Janko Deželak je znan kot izkušeni gospodarstvenik in kompetenten gospodarski politik. Tako Nanti Olip kakor Andrej Wakounig sta poudarila pomen slovenske gospodarske dejavnosti na dvojezičnem ozemlju.

Temu naj bi mdr. služil poseben sklad, „čigar uporaba bi bila pod nadzorom slovenskega parlamenta“ (Deželak). Podpredsednik slovenske vlade je dal tudi vedeti, da je treba finančne intervencije s strani slovenske države v vsaki ozirom legalizirati. Deželak dobesedno: „Načini financiranja, kakršni so bili v prejšnjih časih, ni vsak način ne pridejo več v poštev!“ Sicer pa je minister Deželak zelo dobro obveščen o političnih problemih naše narodne skupnosti in je v tej zvezi poudaril, da mu je „v veliko pomoč Naš tednik, ga redno prebiram“.

Pri SGZ. Na sedežu Zvezne Bank se je podpredsednik slovenske vlade srečal z zastopniki Slo-

Pogovor Enotna lista - Außerwinkler. V sredo, 28. 2. 1996, je namestnik deželnega glavarja Außerwinkler sprejel delegacijo Enotne liste (Wakounig, Vouk, Pipp, Sadovnik). Enotna lista je Außerwinklerju predstavila vse modele za ureditev manjšinskega zastopstva v deželni zbor in poudarila, da se je pripravljena pogajati o vseh modelih, če sta zagotovljeni dve osnovni točki: da se

manjšinski mandatar izbere v posebnem volilnem okolišču in na demokratičen način v splošnih volitvah. Nadalje je EL zahtevala spremembo zakona o narodnih skupinah in jasno zavrnila najnovejšo izjavo Delovne skupnosti narodne skupine SPO v tej zvezi. Predsednik Wakounig je po pogovorih dejal, da žal ni imel občutka, da bi se pri SPO karkoli premaknilo mrtve točke.

Podpredsednik slovenske vlade Janko Deželak (drugi z leve) je v spremstvu dr. Vencelja obiskal NSKS, EL, CAN, KKZ in SGZ.

podpredsednika kom. sv. Franca Rutarja in podpredsednika dipl. trg. J. Habernika. Tudi na srečanju s SGZ je bila glavna tema pogovora vprašanje: kakšne so možnosti gospodarskega sodelovanja s Slovenijo po zapiranju mešanih podjetij.

Kot je dipl. trg. J. Habernik

poudaril tudi na podijski razpravi v Tinjah (o njej poročamo na posebnem mestu), je v zadnjih letih investiralo v Slovenijo več ko 700 avstrijskih podjetij (v vrednosti 3 milijard šil.), v Avstriji pa s strani Slovenije praktično ni bilo nobenih investicij. Toliko bolj bi zato bil potreben sklad za pospeše-

vanje obmejnega gospodarstva v življenjskem prostoru manjšine“ (tako „uradni“ naslov projekta, za katerega se zavzema SGZ). Da jemlje Slovenija zamisel o takem skladu zelo resno, sta potrdila tako minister Deželak kakor državni sekretar dr. Vencelj.

Janko Kulmesch

Nerazumljiva odsotnost deželnega glavarja

Zanimiva podijska razprava SGZ v Tinjah s kompetentnimi udeleženci.

Tema podijske razprave (pretekli torek) je bila: „Avstrija - Slovenija, sosedstvo z velikimi gospodarskimi možnostmi?“ Povabljeni so bili deželni glavar dr. Christof Zernatto, podpredsednik slovenske vlade oz. minister za gospodarstvo in razvoj dipl. ekon. Janko Deželak, dr. Arnulf Schatzmayr (Koroška gospodarska zbornica) in podpredsednik SGZ dipl. trg. Joza Habernik. Vsi so se vabilu odzvali - razen deželnega glavarja. In to, čeprav se naj bi srečal z Janezom Deželakom, podpredsednikom slovenske vlade ter kompetentnim gospodarskim politikom. Zernatto je zastopal deželni poslanec mag. Raimund Grilc.

Kako pomembna bi bila navzočnost deželnega glavarja, je dokazal potek razprave. Vsi podijski diskutanti so si, bili edini, da tudi avstrijsko-slovensko sosedstvo velike gospodarske možnosti - vendar jih bi bilo tudi treba večji meri izkoristiti. Še posebej

Z leve: dipl. trg. J. Habernik, dr. A. Schatzmayr, dr. R. Grilc, J. Deželak in mag. R. Grilc

sta na to opozorila dipl. trg. J. Habernik in dr. Schatzmayr.

Dipl. trg. Habernik se je zavzel za „pospeševanje prekomejnih kooperacij s strani Slovenije in Koroške“ (beri tudi članek „Sklad za pospeševanje obmejnega gospodarstva?“); poleg tega si podpredsednik SGZ želi, da bi „Celovec postal bolj mednarodni“ oz.

„center znanja za trgovanje z jugovzhodom“, vendar pogreša pri deželni vladi in gospodarski zbornici ustrezne pobude in podpore.

Dr. Schatzmayr je naštel vrsto neizkoriščenih možnosti, od sodelovanja na drugih tržiščih preko uresničevanja prekomejnih projektov s pomočjo EU pa do bogate multietnične kulturne ponudbe

Aktualni pogovor

Mag. Jozej Picej, tajnik SGZ:
„Se vse odprto“

Naš tednik: SGZ se zavzema za poseben sklad za pospeševanje prekomejnih kooperacij. Kako naj bi ta sklad funkcioniral?

Mag. Jozej Picej: Ta sklad naj bi financirala tako slovenska kakor koroška stran. Slovenija naj bi sredstva prispevala iz državnega proračuna, s strani Koroške pa je še vse odprto. Gre predvsem tudi za vprašanje, ali lahko dobi za take pobude od EU posebna sredstva. Sklad sam pa bi lahko podpiral prekomejne kooperacije z različnimi pospeševalnimi instrumenti, kot npr.: prevzem jamstva, nevrtačna pospeševalna sredstva (nichtrückzahlbare Fördergelder) ali prispevek za znižanje obrestne mere (Zinszuschuß).

Kdo naj bi upravljal sklad?

To vprašanje je absolutno odprto. Ena možnost je, da bi bil pri uradu dr. Vencelja, druga pa, da bi deloval v okviru Deželakovega ministrstva. Če pa se ga bi udeležila Koroška, bo gotovo moralo priti do mešane družbe.

Ima Koroška resen namen, da se udeleži takega sklada?

Na to vprašanje bi odgovoril takole: Problem mešanih podjetij je bil tudi na dnevnem redu zadnje seje kontaktnega komiteja Koroške in Slovenije. Je SGZ že vodila pogovore z gospodarskimi predstavniki Koroške. V naslednjih dneh pa bodo sledili tudi pogovori s politiki.

-Kuj-

za turiste. Zelo jasno se je izrekel za učenje jezikov sosedov in kritiziral, da „smo mentalno preveč zaprti“. Njegova velika želja je, da bi se Slovenija čim prej vključila v EU.

Minister Deželak je poudaril, da je gospodarska strategija Slovenije usmerjena na zahodnoevropska tržišča „in ne na Balkan“. Kot prvo nalogo slovenske vlade je označil, da omogoči vse okvirne pogoje za tržno gospodarstvo. V tej zvezi je omenil tudi vladni osnutek oz. lastninsko zakonodajo, ki naj bi bila „enaka kakor avstrijska“. „Če bomo našo pravno ureditev prilagodili evropski ravni, bomo rešili tudi probleme z Italijo“, tako Deželak. Glede varstva slovenske manjšine v Italiji pa je mnenja, da bi morali to zadevo urediti na podlagi reciprocitete.

Podijsko razpravo v Tinjah je spretno in duhovito vodil dr. Roland Grilc.

-Kuj-

JOŽE WAKOUNIG

Z MOJEGA
VIDIKA

nekaterim se bo država stegnila občutneje v žep, drugim manj, največ bo pač moral prispevati široki srednji sloj.

Že leta so trezni politiki in gospodarstveniki svarili. Ideologija in strah pred posledicami pri volitvah sta bila močnejša. In še so polnili socialne košare, še takrat, ko so bile vreče že prazne. Pred leti bi stroški za zdravljenje državnih denarjev bili občuteno nižji.

Nisem cmeravzar, ne tožim rad, nočem se pomilovati. Plačal bom svoj prispevek. Kot gimnazijski učitelj sem državni uslužbenec, sem pragmatiziran v svoji službi, sem uradnik. Od svoje plače ne morem prikriti niti poknjenega groša. Ker kratkoročno zaslužim preveč, nobeden od mojih treh odraslih otrok za študij na univerzi ni dobil do zdaj nobene državne podpore, kateri se pravi štipendija. Ko so še hodili v gimnazijo, so seveda dobivali učbenike brezplačno, kakor vsi drugi, uživali so brezplačne vožnje, kakor vsi drugi, tudi šolnine niso plačevali, kakor vsi drugi ne.

Pa smo tam. Mladini se je ustvaril lažni vtis, kakor da je vse to brezplačno. Mladino so silili v laž. Resnico, da vse to seveda precej stane, da morajo seveda starši plačevati za vse to s svojimi davki in siceršnjimi prispevki, so znali razni mojstri zlikanih in zlizanih besed nadvse spretno zagniti.

Varčevalni ukrepi bojo mladino zelo prizadeli. Šolska vzgoja in šolski pouk sta močno na udaru. Krčili bojo ure, gotovo jih bojo tudi skrajšali. To bo prizadelo precej kolegic in kolegov, ki so za zdaj še dobili zaposlitev. Ena izmed posledic bojo tudi večji razredi (do zdaj po zakonu do 30). Kakovost pouka bo gotovo trpela. Žrtev bo naša mladina, ki jo bojo skrajšali tudi pri socialnih zadevah (razne doklade in druge ugodnosti). Močno v skrbeh moram reči, da so prav pri mladini merili s čisto napačnimi merami.

Spet me je srečal rek iz svetega pisma. V knjigi pregovorov (17, 16) pravi: „Čemu naj bo denar v bedakovi roki? Da kupi modrost, ko nima razuma?“

Pri denarju . . .

. . . je prijateljstva konec, pravi pregovor. Denar je sveta vladar, pravi neki drugi. Sveto pismo govori o krivičnem mamonu (Luka 16, 9). Rekov bi lahko našteali še pa še.

Zgovorna je beseda našega življenja. Okoli denarja se navezadnje suka vse. Potreben nam je za življenje. Smo sužnji denarja, vseeno, ali ga imamo ali ga nimamo, je dejal nekdo.

Okoli vsot, ki se prelivajo znotraj naše narodne skupnosti, se je vnel že marsikateri hudi prepir.

Ne da bi kaj tvegala, si upam staviti glavo na to, da se bojo razkuchali prav pri razdeljevanju denarja spori, ki bojo krepko na krepko premikali našo srenjo slovensko. Ni nas sicer veliko, a ko gre za cvenk in žvenk, znamo zatuliti, kakor nas bi bilo na milijone.

Država zahteva od nas državljanov vse večje žrtve, da bi spravila svoje denarce v red. Lahko se kregamo na politike, kar nam iz grla vre, dejstvo pač je, da smo vsi skupaj kar udobno živeli na javni in na skupni račun. Tega bo treba poravnati. In poravnali ga bomo vsi skupaj,

Politizacija šolstva?

Slovenija ima novo šolsko zakonodajo. Čeprav je šlo za povsem strokovna vprašanja, se je vsa zadeva po nepotrebnem spolitizirala. Sporen naj bi bil 17. člen zakona o osnovni šoli, ki določa, da vsaka osnovna šola v zadnjih treh razredih devetletke ponudi učencem na družbeno-humanističnem področju ne le tujega jezika, temveč tudi pouk o verstvih in etiki. Ta predmet, ki je izbirni in nekonfesionalen, pa je v zadnjih dneh botroval k še večji polarizaciji slovenskega političnega prostora in tudi javnosti.

Predvsem politiki Združene liste socialnih demokratov (ZLSD) so s tezami, da pomeni sporni predmet ponovno uvajanje verouka v šole, tako zavedli javnost, da je ta še zdaj zmedena in nesposobna preudarnega premisleka o tem, kaj sploh pomeni „nekonfesionalen pouk v verstvih in etiki“. To ne bo verouk – daleč od tega – niti predmet o katoliški Cerkvi ali celo širše, o krščanstvu – čeprav evropska civilizacija temelji na tem verstvu – temveč predmet, ki ga bo učenec ob pomoči staršev izbral ali pa tudi

ne, pri njem pa bo spoznal takó krščanstvo kot islam in budizem ter nekaj malega o raznih verskih skupnostih, katerih je v dvomilijonski Sloveniji 27. Za pripadnike nekdanjega režima, ki so v osnovne šole pred mnogimi leti uvedli predmet nekakš-

Vendor bo prav ta predmet – če bo izpeljan tako, kot je zastavljen – pripomogel k večji strpnosti med različnimi ljudmi, civilizacijami in verstvi.

Neverjetna mržnja zoper vse, kar samo diši po Cerkvi, je v

za razpis referendum, s katerim naj bi Slovenci preprečili uvajanje predmeta o verstvih in etiki v osnovne šole, kajti kot pravijo, se z njim v šole uvaja tudi politizacija in ideologizacija, saj o „religiji in etiki ni mogoče govoriti brez ideološkega odnosa“. Krščanski demokrati so to potezo označili kot poceni nabiranje političnih točk v volilnem letu.

Šolska zakonodaja, ki je bila od začetka sprejemanja pred dvema letoma predmet raznih političnih iger v smislu: šola naj bo čim bolj obvladljiva, je torej sprejeta, vendar se s tem prav zaradi 17. člena zakona o osnovni šoli nekateri ne morejo sprijazniti, čeprav za uvajanje predmeta o verstvih in etiki obstajajo strokovni razlogi. Res je sicer, da vsebina predmeta še ni znana, toda o tem ne odločata vlada in državni zbor, pač pa strokovni svet, ki bo poskrbel za vsebinsko prenovno programov celotnega izobraževanja. In da ne bo prihajalo v šolah do politizacije, je kot varovalka poseben člen zakona o javnih vrtcih in šolah, ki izrecno prepoveduje vsako politično delovanje. Vendar se zdi, da zgodba o šolski zakonodaji še ni zaključena.

Jože Biščak

SLOVENIJA
V ŽARISČU

ne družbeno-moralne vzgoje, pri kateri so „pravoverni“ učitelji poučevali samo in izključno marksistično oziroma komunistično moralno, je zdaj greh in nedopustno, da bodo naši otroci nekaj več vedeli o različnih ljudeh in njihovih verovanjih.

zadnjem času pri nekaterih strankah (prednjačita ZLSD in Slovenska nacionalna stranka Zmaga Jelinčiča) v Sloveniji doseglja vrhunec. Potem ko državni svet ni izglasoval odločilnega veta na zakon o osnovni šoli, je Združena lista začela kampanjo

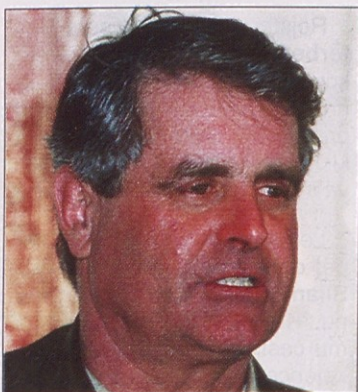
Vodstvo Strojnega krožka Podjuna je s preteklim poslovnim letom zelo zadovoljno. Z leve: blagajnik Peter Kert, predsednik Marko Trampusch in poslovodja Franc Wutte. FOTO: KUMER

Strojni krožek je danes že velika kmetijska firma

Strojni krožek Podjuna je leto 1995 zaključil z velikim prirastkom in po obsegu prometa in delovnih ur ustreza podjetju z devetimi nastavljenici.

V Globasnici je imel preteklo soboto Strojni krožek Podjuna svoj redni občni zbor. Krožek je dobil v preteklem letu 10 novih članov in jih zdaj šteje 160. Osnovna zamisel strojnega krožka je gospodarsko smiselna skupna uporaba kmetijskih strojev v okviru strojnega krožka, v katerem posemezniki kmetje ponujajo storitve s svojimi stroji drugim kmetom. Ta oblika kmetovanja je danes zdaleč najcenejša in gospodarsko najbolj smiselna, če želi kmet ostati s svojimi produkcijskimi stroški še konkurenčen. Strojni krožek ima nalogo, da profesionalno opravlja koordinacijo med tistimi kmeti, ki ponujajo storitve, in tistimi, ki jih naročajo.

Rezultati. Po pristopu Avstrije k EU so se gospodarska izhodišča za naše kmete še dodatno zaostрила in je vsak kmet moral začeti še bolj računati in kalkulirati. Prav zaradi tega so se kmetje v Podjuni še v večji meri pričeli posluževati ponudb strojnega krožka, ker se večini kmetov ne splača nabaviti zlasti strojev, ki jih kmet mogoče potrebuje le nekajkrat na leto. V letu 1995 so člani krožka za druge člane s stroji napravili 13.889 ur (1994: 11.185

” Kmetje, ne bojte se rednega knjigovodstva. Svoje knjigovodstvo vsako leto predložim finančnemu uradu in ob koncu leta dobim nazaj kar precej denarja. ”

ING. RUDOLF LENAR, PREDSEDNIK KOROŠKIH STROJNIH KROŽKOV

ur), kar ustreza prirastku 24%. Skupno s sosedsko pomočjo in socialno sosedsko pomočjo so kmetje v okviru strojnega krožka za druge kmete opravili 21.096 ur. To ustreza prometu 3,8 mio.

šilingov. Ta denar ostane v kmečkih vrstah in ne gre za nakup strojev. V primerjavi z letom 1994 je to prirastek v višini 21%. Napredovanje je z velikim zadovoljstvom vzel na znanje predsednik krožka Marko Trampusch, ki je prepričan, da se bodo rezultati krožka tudi v letu 1996 pomikali navzgor, ker vedno več kmetov spoznava, da se s krožkom gospodarji cenejše.

Poslovodstvo. Merodajno za uspešno delovanje krožka je nedvomno profesionalno vodenje poslovodstva, ki je v rokah Globašana Franca Wutteja, ki je za kmete praktično ves dan dosegljiv in poslovanje koordinira v popolno zadovoljstvo članov. Poslovodja pa pristojen tudi za koordinacijo socialne sosedske pomoči, v okviru katere si kmetje med seboj pomagajo v primeru bolezni. 513 krat je poslovodja v letu 1995 posredoval delovno pomoč, kmečka zavarovalnica je za ta dela plačala kmetom 213.102,5 šil. K doslejšnjim rezultatom in razvoju je podjunkskemu strojnemu krožku čestital tudi predsednik koroških strojnih krožkov ing. Rudolf Lenar.

Silvo Kumer

KMETIJSTVO IN PROMET

Predpisov ne podcenjevati

Šef koroške žandarmerije polkovnik Adolf Reiter je predaval članom Strojnega krožka Podjuna o prometni varnosti kmečkih strojev. Vedno znova se zgodijo težke prometne nesreče, pri katerih nosijo sokrivdo tudi kmetje, ker niso imeli svojih traktorjev in strojev v takem stanju, da bi ustrezali prometni varnosti.

Predvsem zadaj pri strojih večinoma manjkajo varnostne tablice oz. osvetljava, kar je lahko usodno predvsem zvečer in pri slabih svetlobnih razmerah. Številne hude prometne nesreče pričajo o tem, kako nevarno je lahko, če se kmet vozi na javnih cestah s traktorjem in strojem, ki ne ustrezata varnostnim predpisom. Kmet ima dolžnost, da pri strojih s tablami, ki reflektirajo luč, vidno zaznamuje širino stroja (levo in desno) in njegovo dolžino. Polkovnik Adolf Reiter je dejal, da si kmetje lahko sami pomagajo pri izdelavi varnostnih pripomočkov. V ta namen bo Strojni krožek z Reiterjem priredil poseben informacijski večer za vse kmete, na eni izmed kmetij pa bodo vse stroje opremili po najnovejših varnostnih predpisih. Na tej kmetiji si bodo kmetje lahko ogledali, kje lahko izboljšajo prometno varnost svojih strojev.

S. K.

Polkovnik koroške žandarmerije Adolf Reiter je pozval kmete, naj skrbijo za prometno varnost svojih kmetijskih strojev.

PRIHODNJO SREDO

Učenci TAK na sejmu „učnih firm“ na Dunaju

10 učencev (pospremila jih bosta mag. Isop in mag. Huditz) Trgovske akademije bo od 6. do 8. marca na Dunaju sodelovalo oz. predstavilo, po posebnem učnem načrtu pripravljeno, ponudbo na sejmu „učnih firm“. Tam bodo popolnoma postavljeni na samostojne noge, saj morajo vse sami storiti, od priprave in okrasitve razstavišča do predstavitve ponudbe (Alpen Adria unterwegs Ges.m.b.H.) in trženja. Na sejmu bo sodelovalo nad 100 trgovskih akademij iz vseh držav EU, Srednje in Vzhodne Evrope. Odprtje sejma pa bo v sredo, 6. marca 96, ob 14.30 v „Austria Center Vienna“.

Ravnateljica Trgovske akademije mag. Maja Amrusch-Hoja: „Pričakujem, da bodo uspešno delali in se mnogo naučili ter pridobili mnogo ključnih kvalifikacij!“

Sejem organizira sekcija za poklicno izobraževanje pri ministrstvu za pouk in kulturo, skupaj z organizacijo Austrian Center for Training Firms.

ČESTITAMO

Osebni praznik je obhajala **Marija Kuežnik**, za kar ji prisrčno čestitamo in želimo vse najboljše. Čestitkam se pridružujejo vsi domači.

Za minuli rojstni dan čestitamo **Mariji Piskernik**, po domače Boštli iz Lobnika pri Železni Kapli. Vse najboljše in na mnoga leta!

V Selah pri Žitari vasi je slavil 70. rojstni dan **Leo Kogoj**. Ob tem visokem osebnem jubileju iskreno čestitamo in želimo vse najboljše, zlasti trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva!

Minuli petek je slavila osebni praznik **Mici Klemenjak** iz Št. Ožbolta. Vsi člani društva upokojencev Št. Jakob prisrčno čestitajo ter kličejo na mnoga zdrava in milosti polna leta. Čestitke upokojencev veljajo tudi **Dini Stornik** iz Leš, ki prav tako slavi osebni praznik. Prisrčnim čestitkam in najboljšim željam se pridružuje uredništvo NT.

V sredo, 28. svečana, je obhajal 87-letnico **Jožef Wakounig**, Kovačev atej iz Mlinč. Za ta visoki življenjski jubilej od srca čestitamo in kličemo na mnoga leta!

Abrahama je srečal **Karl Lipuš** iz Remšenika. Ob tem le-

pem okroglem jubileju iskreno čestitamo in želimo vse najboljše tudi v prihodnjih 50 letih.

Pretekli ponedeljek je obhajala rojstni dan **Marija Lessiak** z Djekš. Prijatelji in domači iz Globasnice iskreno čestitajo ter želijo mnogo osebne in družinske sreče. Čestitkam se pridružuje uredništvo NT.

Naslednje voščilo je namenjeno **Garnbratovemu očetu** z Metlove, ki je obhajal 89. rojstni dan. Ob tem visokem osebnem prazniku iskreno čestitamo in želimo vse najboljše, zlasti trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva! Čestitkam Našega tednika se pridružujejo vsi domači.

Mala **Irina Rassinger** iz Št. Jakoba je obhajala rojstni dan. Vse najboljše in mnogo uspeha v šoli!

V Selah na Kotu je preteklo soboto slavila 75-letnico **Mici Oraže**, po domače Hirsinja. Za ta visoki jubilejni praznik prisrčno čestitamo in želimo vse najboljše, zlasti trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva!

Rojstni dan slavi **Ursula Unterberger** iz Št. Ruperta v Velikovcu. Prisrčnim čestitkam in najboljšim željam domačih se pridružuje uredništvo NT, ki kliče slavljenci na mnoga zdrava in sreče polna leta!

Letos, v prestopnem letu, zopet obhajajo rojstni dan **Kazimir Silan** iz Male vasi pri Škocijanu. K visoki obletnici življenja mu čestitajo člani društva upokojencev Podjuna in uredništvo NT. Čestitke veljajo tudi **Jožefu Hoblu** iz Pogrč, ki prav tako obhajajo osebni praznik.

Naslednje voščilo je namenjeno župniku loške fare, **mag. Stanku Olipu**, ki je obhajal rojstni dan. Iskreno čestitamo in želimo veliko Božjega blagoslova, predvsem trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva. Čestitkam Našega tednika se pridružuje 90-letna faranka iz Loč, ki se zahvaljuje za obiske in tolažbo.

27. rojstni dan je obhajal **Sepi Piskrenik** iz Sel na Šajdi. Prisrčno čestitamo in želimo vse najboljše, zlasti mnogo

sreče in osebnega zadovoljstva!

Preteklo nedeljo je obhajala 58. rojstni dan **Mici Smolle**, mežnarica v Šmiklavžu ob Dravi. Prisrčno čestitamo in želimo vse najboljše tudi v prihodnje. Čestitkam Našega tednika se pridružujejo vsi farani in domači.

V Lipici na Radišah je obhajala 60-letnico **Ani Walter**, po domače Kučnikova Ani. Slavljenci iskreno čestitamo in želimo mnogo Božjega blagoslova, predvsem trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva!

Pred nedavnim je obhajal rojstni dan in god **Albin Male** iz Sel na Kotu. Slavljencu iskreno čestitamo in kličemo na mnoga zdrava in milosti polna leta! Čestitke veljajo tudi ženi **Mici** za osebni praznik.

Osebni praznik je obhajala **Marija Kargl** iz Bač. Čestitamo in vse najboljše tudi v prihodnje!

Rojstni dan in god obhajajo **Pepca Wakounig** iz Dvora pri Pliberku. Ob tem dvojnem prazniku iskreno čestitamo in želimo vse najboljše, zlasti zdravja in osebnega zadovoljstva!

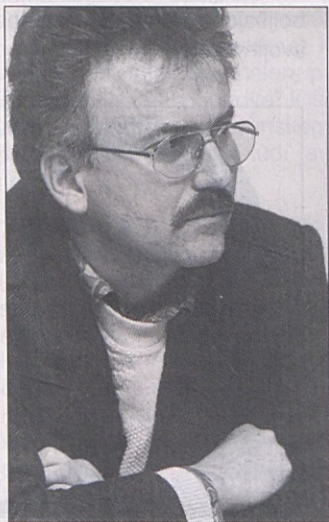
Društvo upokojencev Pliberk čestita za osebni praznik naslednjim članom: **Erni Partl** z Bistrice pri Pliberku, **Francki Lubas** iz Vogrč in **Francki Košutnik** iz Libuč. Vsi ostali člani iskreno čestitajo ter kličejo slavljencem na mnoga zdrava in milosti polna leta. Čestitkam se pridružuje uredništvo NT.

Minulo sredo je obhajal rojstni dan **Franc Valeško** iz Drveše vasi pri Pliberku. Prisrčnim čestitkam in najboljšim željam uredništva NT se pridružuje EL, SJK in NSKS.

Te dni je praznovala **mag. Angelika Picej-Müller** iz Št. Primoža osebni praznik. Prisrčno čestitamo in vse najboljše tudi v prihodnje!

Gabi Pegrin iz Mlinč in **Martinu Rutarju** iz Št. Vida v Podjuni se je rodila hčerka **Elena**. Srečnima staršema iskreno čestitamo, mali Eleni pa želimo vse lepo in dobro na življenjski poti. Čestitkam Našega tednika se pridružujejo vse prijateljice in prijatelji.

ČESTITKA TEDNA

Osebni jubilej
Milana Blažaja

Te dni praznuje vodja Mohorjeve tiskarne Milan Blažej iz Galicije svoj 40. življenjski jubilej. Kdor slavljenca pozna, ve, da je nadvse dosleden tako v poklicnem življenju kakor pri opravljanju izvenpoklicnih nalog. Od tega profitira predvsem SAK, kateremu služi že od prve ure. Kot blagajnik SAK je postal že prava „institucija“. Milan Blažej pa je tudi kot vodja Mohorjeve tiskarne zelo konstruktiven poslovni partner in eden izmed tistih, ki vedo ceniti osnovna pravila v gospodarskem sodelovanju.

Uredništvo Našega tednika mu za osebni jubilej prisrčno čestita. Želimo obilo uspeha in osebnega zadovoljstva. Čestitkam NT se pridružujejo NSKS, EL, SAK, „Klub 26“ ter sodelavke in sodelavci Mohorjeve tiskarne.

Preteklost ni več zgolj zgodovina

Na pobudo Franca Lesjaka iz Goselne vasi so se zbrali prejšnjo nedeljo absolventi tinjske kmetijske šole 2. letnika (1955/56) v Tinjah.

Iz tinjske kronike

Petmesečni tečaj 1955/56 kmetijske šole v prostiji v Tinjah so oblikovali:

Franc Blüml, Št. Janž (umrl); Janko Dobernik, Sreje; Janko Korenjak, Treblje pri Šmarjeti; Filip Gritsch, Gorenče; Stanko Grilc, Podkraj (Libuče); Fric Hudl, Globasnica; Franc Lesjak, Goselna vas; Janko Krasnik, Dob; Janko Maček, Suha (umrl); Janez Ogris, Vrđi pri Kotmari vasi; Simon Pietnik, Gorenče (umrl); Rihard Potočnik, Grablje pri Pliberku;

Gabrijel Roblek, Sele; Valentin Roblek, Sele-Borovnica; Franc Skuk, Senčni kraj pri Pliberku; Franc Skuk, Suha; Franc Spieler, Ruda (umrl); Peter Stern, Stara vas; Lorenc Tschertou, Slov. Plajberk; Andrej Urbas, Št. Rupert pri Velikovcu; Jakob Wastl, Dobrla vas in Valentin Wuzella, Reka pri Št. Jakobu.

Sklepnemu izpitu je prisostvoval škof dr. Jožef Köstner. Z uspehom je bil prav zadovoljen. Sklepno pobožnost je opravil kot škofov namestnik kanonik dr. Rudolf Blüml (29. 3. 1956).

Prejšnjo nedeljo so se absolventi nekdanje tinjske kmetijske šole – 2. letnik (nekateri s svojimi soprogi) srečali v Tinjah, kjer jih je „pozdravil“ tudi naš fotograf Marijan Fera.

pomen tinjske zamisli, ki se je sedaj razvila v pomembno izobraževalno ustanovo.

Jože Kopeinig je absolventom razkazal novi dom z vabljivimi prostori in s čudovito umetniško opremo.

Absolventi, ki so bili povabljeni na to jubilejno srečanje s

svojimi ženami, so se „v svojih Tinjah“ zelo dobro počutili in že napovedali nadaljnja taka srečanja tudi za vse druge letnike.

Zgodovina ni preteklost, preteklost je živa v sedanosti. Naj bi bila tudi še v prihodnosti.

Jubilej štiridesetletnice je vzbudil toliko lepih spominov na „tinjske čase“, na vse rajne učiteljice in učitelje, na marsikatero dogodivščino, predvsem pa na dobro podlago, ki jo je dala tinjska šola bodočim kmetom.

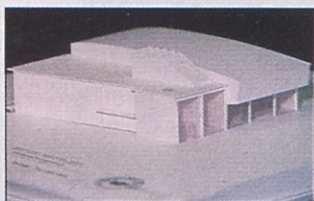
Nekateri so ostali „zvesti“ svojemu poklicu, drugi pa so se morali preusmeriti na druga gospodarska težišča. A vsi tinjski absolventi so ponosni na „svojo šolo“ in so s svojim osebnim poklicnim uspehom dokazali, da se niso učili za šolo, temveč za življenje.

Sv. mašo za vse rajne učiteljice in učitelje ter tudi za štiri nekdanje učence je daroval dekan Hanzej Dersula, ki je tudi sam absolvent tinjske kmetijske šole, a se je pozneje odločil za kmetovanje na božji njivi.

Eden izmed še živečih učiteljev dipl. inž. Walter Schmutz se je tudi zelo rad udeležil tinjskega srečanja in v svojem nagovoru predvsem poudaril takratni veliki

NA KRATKO

Pliberk. V soboto, 2. marca 1996, vabi Društvo kulturni dom v Pliberku ob 10.30 na polaganje temeljnega kamna, ki je nekak simbolični začetek gradnje kulturnega doma. V Posojilnici Bank Pliberk (v kletni dvorani) bodo po slavnosti imeli vsi obiskovalci možnost, da se seznanijo s projektom, ki ga je načrtoval arhitekt Karl Vouk.

Model kulturnega doma v Pliberku, katerega bodo v soboto začeli graditi.

Kulturni dom bo med drugim imel pod svojo streho veliko kulturno dvorano, prostore za vaje, društvene prostore, restavracijo, trgovino in športno dvorano, ki bo v kletnih prostorih. Gradbenima dela je Društvo kulturni dom, kateremu predseduje ek. sv. Fric Kumer, dalo domačemu gradbenemu podjetju Liesnig iz Pliberka. Društvu kulturni doma je doslej uspelo zbrati precejšnja javna finančna sredstva v Sloveniji in Avstriji, za dograditev doma pa bo potrebno še precej denarja in prav zaradi tega društveniki pozivaj narodnjake, naj darujejo za gradnjo.

Škocijan. Občinski svet v Škocijanu bo naslednji torek, 5. marca 1996, ob 19. uri razpravljal o sklenitvi pogodbe z nastajajočo družbo za gradnjo in upravo drsališča.

Vogrče. V četrtek, 7. marca 1996, bo ob 19. uri pri Florijanu predavanje o kmetovanju v evropski zvezi. V ospredju bodo vprašanja spomladanske setve. Na predavanje vabi Kmečko izobraževalna skupnost (KIS).

Palčki/Zwerge so odprli svoj novi dom

Otroško varstvo za otroke v starosti od 1 do 4 let je za občine Pliberk, Suha, Šmihel in Globasnica spet zagotovljeno. Palčki so v novi hiši v Pliberku spet odprli svoja vrata.

Otroška skupina Palčki je zaradi prostorskih težav nekaj mesecev delovala le deloma. Zdaj je s pomočjo pliberških občinskih politikov bilo možno najti udobno hišo, ki jo je dal v najem živinozdravnik Dumpelnik. Prostore so člani društva adaptirali za otroško varstvo, ki je v možno od ponedeljka do petka od 6.30 do 17.30. Otroke nadzorujejo tri vzgojiteljice, ki so za varstvo otrok v teh letih posebno šolane. Varstvo otrok je posebno pomembno za starše, ki morajo na delo, otrok pa v tej starosti v otroških vrtcih še ne vzamejo.

Otroke je možno prijaviti osebno pri Palčkih/Zwerge v Pliberku, Hubertusweg 5, ali pa telefonično 04235/4032.

Silvo Kumer

Otroška skupina Palčki je v Pliberku našla nove lepe prostore in spet sprejema v varstvo otroke v starosti od 1 - 4 let.

Ali bo deželni vladi uspelo streti upor proti velekanalom?

Ali zadostuje odredba Sicklove prepovedi ponikanja očiščenih vodnih odplak, da bodo klonile vse južnokoroške občine in začele graditi velekanale?

Globasnica. Župan **Albert Sadjak** je v pismu Našemu tedniku dementiral očitke, češ da sta on in referent za odplake **Paul Robnik** imela konkretne pogovore z zastopniki zveze odplak Dobrla vas-Velikovec. Sadjak piše, da je kot župan pisal zveza odplak Velikovec-Dobrla vas ter Pliberk-Bistrica je obe prosil za gradbenotehnične, finančne in gospodarske informacije o možni gradnji kanalizacije.

Drugače vidi zadevo občinski odbornik EL **Bernard Sadovnik**, ki očita Sadjaku in Robniku, da sta se na tistem skušala pogoditi z dobrolskim županom Pfeifferjem, ki si iz gospodarskih razlogov želi priključek Globasnica na svojo kanalizacijsko omrežje. Tak priključek pa bi pomenil za večino globaških občanov neodgovorno visoke stroške, zdaleč čez 70.000,- šil. Sadovnik je pozval globaške občane k uporabi proti možni priključitvi k zvezi odplak Dobrla vas-Velikovec. Nadalje je

Sadovnik najvil še ostrejši upor proti prepovedi Sicklove o ponikanju očiščenih vodnih odplak, na osnovi katere dežela Koroška očitno skuša prisiliti podjunske občine h gradnji kanalizacij.

Globaško občinsko predstojništvo je bilo v tej zadevi na posebnem razgovoru pri dež. sv. Sicklovi v Celovcu, kjer so dobili v principu potrjeno, da je Sicklova prepovedala ponikanje očiščenih vodnih odplak z namenom, da s tem prisili vse občine h gradnji velekanalov.

Pliberk/Bistrica. Za mesto Pliberk je odločitev o gradnji nove kanalizacije očitno že padla. Dežela je dala občini rok do leta 2000, da popravi ali na novo zgradi kanal za mesto Pliberk. To pa nedvomno pomeni, da bo občina Pliberk tudi centralne kraje okoli Pliberka, kot Nonča vas ali Drveša vas, priključila na kanalizacijo. Ali se bo tej kanalizacijski mreži priključila tudi obci-

na Bistrica, še ni jasno, ker je v tej občini tendenca k decentralni rešitvi še vedno zelo velika. Toda prej mora tudi v občini Bistrica odločati občinski svet, kateremu pa se ni treba nujno ravnati po Sicklovi odredbi, ki v praksi nimata zaksanske moči.

Bilčovs. V Bilčovsu upa globaška iniciativa proti velekanalom **Ingrid Zablatnik**, da bo bilčovski občinski svet konec marca na občinski seji sklenil izstop iz zveze odplak srednji Rož. Pravno je po mnenju Zablatnikove enostranski izstop možen. Če bi Bilčovščanom uspelo izstopiti, bi se lahko takoj lotili lastnega decentralnega projekta. Zablatnikova pa bo skušala v okviru koroške platforme proti velekanalom doseči, da se naredijo tudi konkretni koraki proti odredbi Sicklove. Za Zablatnik: „V trenutnem položaju moramo vsi nasprotniki velekanalov vleči za eno vrv, potem bo uspeh večji.“

Silvo Kumer

Slovenska gimnazija priključena na „ISDN“

Celovec. Pred kratkim je Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence dobila poleg navadnega priključka na modem še digitalni priključek za t. i. ISDN („Integriertes Sprach-Daten-Netz“) s številko 328290.

S tem hoče šola dijakom omogočiti uporabo omrežja Internet v okviru pouka informatike.

Ker je lokalni ponudnik Interneta Univerza Celovec dosegljiv le po modemu, ZG/ZRG za Slovence ne more uporabljati digitalnega priključka za Internet. Z digitalnim priključkom ISDN je dosegljiva hitrost prenosa podatkov 64.000 bys (bitov na sekundo), z modemom pa le 14.400 bys. S tem bi se telefonski stroški bistveno zmanjšali, kar bi bil važen prispevek k varčevanju.

S priključkom „online“ imajo dijakinje in dijaki ZG/ZRG za Slovence neomejen dostop do vseh podatkov v omrežju Internet po vsem svetu. Te informacije lahko uporabijo v vseh učnih predmetih.

OSEBE & DOGODKI

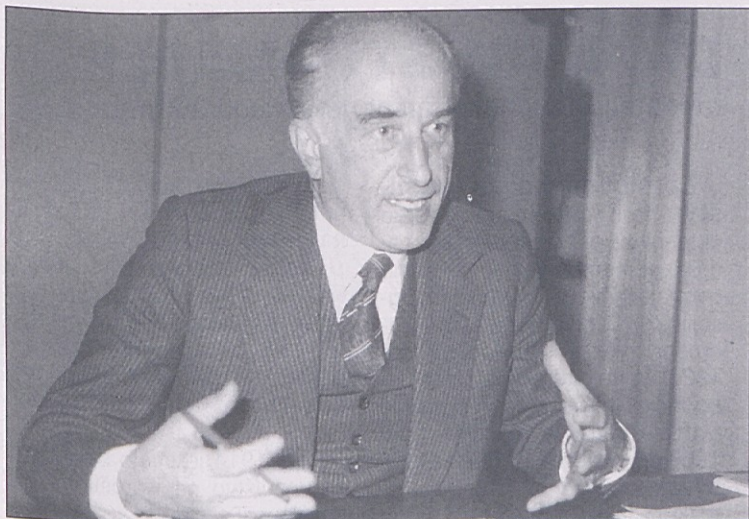

Bojan I. Šnabl dobitnik nagrade UNESCO

Dunaj/Svinča vas. V Ljubljani je pred kratkim prejel mag. Bojan Ilya Šnabl nagrado, ki jo je razpisalo Društvo za Združene narode za Republiko Slovenijo. Nagrado je mladi magister, ki je doma pri Tomanu v Svinči vasi in živi na Dunaju, dobil za svojo magistrsko delo, francosko-nemško-slovenski-frazeološki slovar, ki je izšel v okviru konvencije UNESCO o svetovni dediščini. Bojan I. Šnabl je na Dunaju in v Parizu študiral prevajalske vede; je sin Andreja in Zofije Sturm iz Svinče vasi.

Prof. Martin Urbajs s svojo skupino dijakov informatike iz 6. A razreda Slovenske gimnazije Celovcu.

V svojem službenem življenju je prepotoval ves svet

Ciril Stern dvorni svetnik

Rikarja vas. Pred nedavnim je avstrijski generalni konzul Ciril Stern dobil za zasluge, ki si jih je pridobil za svoje zgledno službeno delo, podeljen naziv dvorni svetnik. Avstrijski diplomat iz Rikarje vasi v Podjuni je v teku svoje službene kariere deloval po vsem svetu, od Caracasa do Beograda, kjer je bil tudi generalni konzul. Po vsem svetu so ga vedno spremljali tudi žena in otroci.

V letih od 1983 do 1988 je bil Ciril Stern tudi predsednik Slovenskega atletskega kluba, ki se je v času njegovega predsedovanja povzpel v koroško ligo.

Ciril Stern namerava v doglednem času stopiti v zasluženi pokoj, trenutno pa je na zdravljenju v bolnici. Po tej poti mu želijo domači in domače Slovensko prosvetno društvo Danica hitro okrevanje.

Je to bil napreklicno zadnji nastop ansambla „Planinski sekstet“?

Comeback za en večer

Globasnica. Pred osmimi leti se je popularni Planinski sekstet za vedno razšel. Znani domači „Sternov“ ansambel je bil v 80-tih letih znana daleč čez meje in je bil tudi na turneji po Avstraliji. Po dolgih 12 letih igranja so se člani ansambla odločili, da se razidejo. Pred štirinajstimi dnevi pa se je zgodil „čudež“: Planinski sekstet je ponovno nastopil. Člani ansambla so se kot vneti pristaši SAK odločili

za benefični nastop za naraščaj SAK. Pri Šoštarju je v nabito polni dvorani spremljalo comeback ansambla nad 700 obiskovalcev, ki pa so očitno res zadnjič videli in slišali sekstet v živo. Šef skupine Izidor Stern je po prireditvi najavil, da je to bil zadnji nastop, čeprav je tudi on imel v očeh marsikatero solzo nostalgije. Glasbeni ljubitelji pa upajo, da tudi ta odstop ne bo ostal za vedno nepreklicen.

MIHAEL ANTONITSCH

predsednik Zveze slovenskih zadrug

Slovensko zadružništvo je gospodarska ustanova, ki je danes enako kakor pred 75 leti bistvenega pomena za gospodarstvo koroških Slovencev. Kakor 1921 je tudi danes naloga Zveze slovenskih zadrug, da kot deželna organizacija slovenskih zadrug na dovljeznem ozemlju južne Koroške združuje zadruge in pospešuje njihovo gospodarstvo.

Cepprav se je število zadrug v zadnjih petdesetih letih stalno zmanjševalo, je zadružništvo kot tako postalo zmeraj močnejše, ker so se posamezne zadruge združevale v večje enote, ki so tako desegle boljše gospodarsko osnovo. Morali smo stopnjevati našo konkurenčnost, predpogoj temu pa je dosegl takšne velikosti, da posamezna zadruge lahko dobro poslujejo.

Danes je v Zvezo slovenskih zadrug včlanjenih 8 posojilnic, 5 blagovnih zadrug in 1 živinorejska zadruge. Slovensko zadružništvo daje delo približno 300 sodelavcem in je tako eden od močnejših gospodarskih stebrov koroških Slovencev.

Splošna zaostritev gospodarskih predpogojev zahteva tudi od nas, da se stalno prilagajamo in stopnjujemo našo produktivnost. V tej luči je tudi treba videti naša prizadevanja za reorganizacijo blagovnega poslovanja, ker je zadružništvo na blagovnem področju važen sestavni del slovenskega zadružništva.

Letos smo opustili blagovni oddelek Zveze slovenskih zadrug in ga nadomestili s firmo Zadruga market center trade. Blagovno poslovanje je bilo od Rožanske ceste v Celovcu premeščeno na dva regionalna skladišča, kar je po našem mnenju osnovni predpogoj za dobro poslovanje na blagovnem področju. Naš cilj v naslednjem je to, da nadaljujemo z modernizacijo vseh zadružnih objektov, da stopnjujemo našo produktivnost, da se vključujemo v mednarodno poslovanje in

da tako ohranimo naše zadružništvo kot močan steber gospodarstva koroških Slovencev.

Kakšne so možnosti našega zadružništva po pristopu Avstrije k Evropski uniji? Na blagovnem področju vidimo, da vse večja konkurenca, ki jo je prinesel pristop Avstrije k Evropski uniji, spravlja nekatere blagovne zadruge v težave. V strukturi Raiffeisenovih zadrug Avstrije je že prišlo do sprememb, saj je v različnih zveznih deželah prevzela večinsko lastništvo BayWA. Na Koroškem je lansko leto prevzela 51% pri koroški WHG (Lagerhaus).

Pričakovati je, da bo BayWA začela prestrukturiranje z vsemi možnostmi, ki jih ponuja tržno gospodarstvo. Glavni koraki prestrukturiranja ležijo v tem, da mislijo zapreti nerentabilne poslovalnice, kar v preteklosti iz znanih vzrokov ni bilo mogoče. Sanacija naj bi bila izpeljana tekom naslednjih dveh let.

Problemi zadružništva.

npr. pri Konsumu, bi laho privedli do vprašanja, ali je sistem zadružništva kot tak zastarel. Pravosodno ministrstvo zaradi poslovnih problemov pri dveh velikih zadružnih organizacijah pripravlja spremembe zadružnega zakona v nekaterih bistvenih točkah. Zakon o zadrugah naj bi bil spremenjen po vzorcu zakona o delniških družbah.

Največje spremembe je pričakovati pri nadzornem odboru, ki naj bi deloma dobil kompetence občnega zbora zadrug, pri predpisih o eksterni reviziji in objavljanju finančnih poročil, pri poenotenju zakonskih predpisov, ki so sedaj vsebovani v raznih zakonih in pri vprašanju jamstva zadružnikov. Vsekakor naj bi spremembe služile boljše vlogi v dejanskem gospodarskem stanju odjemalcev in da v bodoče ne pride več do poravnjav ali celo do stečajev in izgube terjatev.

Prepričan sem, da je zadružništvo kot tako prav tako varno kakor so to delniške družbe, ker je vsak sistem samo tako dober ali slab kot so to njegovi odgovorni odbori ali poslovodje. Zaradi tega vas vse, dragi odborniki, dragi sodelavci, pozivam k sodelovanju, da bomo tudi v naslednjih letih uspešno poslovali in da bomo gospodarsko močni šli v novo tisočletje. Želim si zato, da bi naše slovensko zadružništvo na Koroškem slavilo še mnogo lepih obletnic.

SLOVENSKO ZADRŽNIŠTVO

Ob 75-letnici Zveze slovenskih zadrug sta njen upravni in nadzorni odbor preteklo sredo, 28. 2., vabila na slavnostno sejo. 28. februarja 1921 je bila namreč ustanovljena Zveza koroških zadrug.

Povabljeni so bili v prvi vrsti odborniki in sodelavci ZSZ. Za jubilej pa so čestitali tudi predsednik NSKS Nanti Olip, predsednik ZSO dr. Marjan Sturm in predsednik SGZ kom. sv. Franc Rutar.

Zgodovino Zveze slovenskih zadrug je prikazal ravnatelj Slovenskega znanstvenega inštituta dr. Avguštin Malle (njegova izvajanja-objavljamo na posebnem mestu).

Zelo zanimivi so bili tudi misli in podatki, ki jih je posredoval predsednik kom. sv. Miha Antonič.

Ohraniti kot močan gospodarski steber koroških Slovencev

DR. AVGUŠTIN MALLE

ravnatelj Slovenskega znanstvenega inštituta

Za slovensko zadružništvo na Koroškem so bile pred ustanovitvijo Zveze koroških zadrug pomembne štiri zadružne centrale: Zveza slovenskih posojilnic v Celju do leta 1909, Zadružna zveza v Ljubljani do leta 1920, za nekatere slovenske posojilnice koroška krščansko-socialna Centralna blagajna med 1900 do svojega poloma 1910 in Zveza kmečkih zadrug na Koroškem, ki je imela zaradi svoje liberalne odnosno nemškonalne usmeritve v deželi gospodarsko privilegirano položaj.

Tako celjska kot tudi ljubljanska zadružna zveza sta imeli na Koroškem svoje podobore, ljubljanska v hotelu Trabesinger tudi svojo pisarno. Po sprejetju zadružnega zakona 1903, ki je predpisal obvezno revizijo zadrug, so imele zadružne centrale predvsem sledeče naloge: opravljale so zdaj obvezno revizijo, bile denarne centrale svojih članic, jih oskrbovale s potrebnimi tiskovinami, spodbujale usta-

navljanje novih zadrug in pri tem pomagale s pravnimi in drugimi nasveti ter šolale odbornike.

Lastne zadružne centrale koroški Slovenci v tej dobi niso mogli ustanoviti, čeprav zasledimo tudi take pobude. Zadružni zakon je dovoljeval delovanje take centrale šele pri 50 članicah.

Leta 1914 je imelo slovensko zadružništvo na Koroškem tole strukturo:

- 40 kreditnih zadrug
- 7 živinorejskih zadrug
- 2 mlekarški zadrugi
- 1 konzumno društvo
- 1 gospodarsko zadrugo
- 1 zavarovalno društvo proti požarnim škodam

Po plebiscitu samostojna zadružna centrala. Po plebiscitu so potekali sredi decembra 1920 prvi pogovori o ustanovitvi samostojne slovenske zadružne centrale. Delo pripravljalnega odbora je vodil Valentin Podgorc, ki je 28. februarja

1921 v prostorih Mohorjeve predsedoval tudi ustanovnemu občnemu zboru Zveze koroških zadrug, registrirana pa je bila nova zveza 8. septembra 1921. Zvezi koroški zadrug je v prvih mesecih pristopilo 33 zadrug, do 3. 7. 1924 je bilo sprejetih nadaljnjih 12. V prvem desetletju delovanja je bilo izbranih potem 5 zadrug, tri pa so bile sprejete. Z Zvezo vred je torej slovensko zadružništvo ob „anšlusu“ štel 44 zadrug.

Za prvega predsednika je bil izvoljen Janez Vospernik, ki je to funkcijo opravljal do 8. februarja 1935, nakar mu je sledil Florijan Lapusch. Ta je bil izvoljen za predsednika 13. 6. 1935.

Namen in cilji Zveze koroških zadrug.

Zveza koroških zadrug je prevzela vse naloge ljubljanske Zadružne zveze. Revizijska pravica se ji je priznala šele 3. 12. 1923. Vse delo Zveze je v bistvu na osnovi smernic občnih zborov opravljal ožji odbor. O namenu in pomenu Zveze v zapiskih občnih zborov in sej načelstva in nadzorstva ne beremo domala ničesar, več misli o njeni funkciji najdemo v poročilih z občnih zborov Političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem. Vrhovni cilj Zveze naj bi bil, da ohrani pri življenju slovenske posojilnice in da poleg kreditnega zadružništva razvije še blagovno in konzumno. Gospodarska zadruge v Sinči vasi naj bi se razvila v Južnokoroško gospodarsko zadrugo s podružnicami po vsej južni Koroški in naj bi preskrbovala vse člane s kmetijskimi in gospodinjstvenimi potrebščinami, skrbela naj bi za vnovčevanje njihovih gospodarskih pridelkov, prevzemala naj bi dobavo kmetijskih pridelkov in izdelkov ter širila med člani strokovno znanje s poučnimi gospodarskimi shodi, predavanji, izdajanjem spisov in

pismenimi navodili dajala nasvete v gospodarskih zadevah. Zveza naj bi uredila vse slovenske denarne zavode na Koroškem, skrbela naj bi za strokovno izobrazbo ter zadosten naraščaj mladih posojilničarjev in izurjenih uradnikov v zadružnih poslih, dajala pa naj bi posameznim posojilnicam in posameznim članom potrebna navodila in pojasnila ter postala denarna centrala za vso slovensko zadružništvo. Zveza je imela v prvih letih obstoja enega revizorja in potem še drugega.

Izobraževanje.

Zveza je prirejala do leta 1937 svoje lastne izobraževalne tečaje, pošiljala je mlade na zadružniško šolo in na večtedenske tečaje v Ljubljano ter sodelovala glede izobraževanja s Slovensko krščansko socialno zvezo. V okviru izobraževalnih tečajev te kulturne organizacije je redno predaval Valentin Podgorc o zadružništvu. Stalno je propagiral potrebo razvejane zadružništva, ki naj bi obsegalo poleg kreditnega in blagovnega še nakupovalne in prodajne zadruge, živinorejske, sadjarske in zadruge za nakup in skupno uporabo kmetijskih strojev. Teča-

ji so potekali po posameznih dolinah navadno v zimskih mesecih. Nekateri Zvezini so trajali tudi po dva tedna.

Navezovanje in ločevanje.

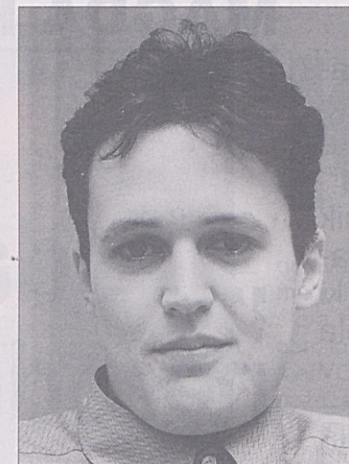
V ospredju prizadevanj Zveze naj bi bilo tudi navezovanje na avstrijske gospodarske ustanove, paralelno naj bi potekalo ločevanje od Ljubljane. Proces navezovanja in ločevanja je potekal do leta 1927. Vztrajanje na „narodnih pravicah“, konkretno pri slovenskem poslovnem jeziku, je hromilo sodelovanje z avstrijskimi zadružnimi centralami. To sodelovanje je potekalo potem preko Splošne zadružne zveze kmečkih zadrug za Avstrijo na Dunaju in preko Girocentrala, ki sta od leta 1928 izvajali tudi revizijo zadružne centrale, medtem ko je revizija prej potekala po navodilih deželnega sodišča kot trgovskega sodišča. Zveza je sodelovala tudi z Bank für Kärnten, denar so slovenske posojilnice nalagale pri deželnem hipotekarnem zavodu. Čeprav so potekali na Koroškem pogovori o

Mladi zadružniki o pomenu ZSZ

MONIKA LUTNIK
(Zveza-Bank)

V preteklosti je Zveza slovenskih zadrug bila v pomoč predvsem koroškim Slovencev in njihovi samostojnosti. Za prihodnost pa želim, da bi razširila svoje poslovanje na celo Koroško.

MARKO BUCHWALD
(Posojilnica-Bank Pliberk)

Slovenski narod lahko preživi samo tedaj, če ima zdravo gospodarstvo. Želim, da bo slovensko zadružništvo tudi v prihodnosti naprej delalo v prid slovenstva.

ISABELA LOMŠEK
(Zveza-Bank)

V preteklosti je zadružna zveza nudila Slovencev podporo, katere jim Nemci niso dali. Želim pa, da bi se v prihodnosti tudi večinski narod v večji meri posluževal ponudb ZSZ.

FRANC KORBAR IN

MAGDA KOREN-KORBAR:

Mohorjeva je te dni založila kaseto in zgoščenko (CD) „Koroške slovenske narodne pesmi za trobento“. Izdal jo je znani glasbenik Franc Korbar, mož Šentjakobčanke Magde Koren, ki je v 70-ih letih zaslovela mdr. s popevko „Jaka gre v Tivoli“. Najnovejšo – odlično – Korbarjevo kaseto ali CD lahko kupite v Mohorjevi knjigarni.

Janko Kulmesch

„... da bi se slovenska narodna pesem ohranila med mladino“

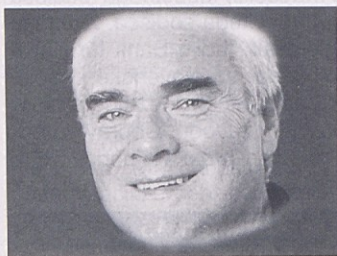
„Prekrasen izraz ...“

NT: Bi se na kratko predstavili našim bralkam in bralcem.

Franc Korbar: Z vsem srcem sem od svojega 8. leta privržen glasbi. V lanskem letu 1995 sem imel 40-letnico nastopanja na odrih. Danes poučujem trobila na Glasbeni šoli v Grosupljem in v Ljubljani ter s svojim ansambлом občasno nastopam na koncertih in televizijskih oddajah.

Izdali ste zgoščenko (CD) „Koroške slovenske narodne pesmi za trobento“. Ste s Koroško posebej tesno povezani?

Koroška slovenska pesem je neločljivi del Slovenske ljudske pesmi in prekrasni izraz čustvovanja našega naroda. Tudi v mojem srcu je vseskozi prisotna. Za snemanje te zgoščene (CD-ja) pa ima nesporno zasluge moja ljubljena žena Magda Koren, ki je Koroška Slovenka iz Št. Jakoba v Rožu in moja najboljša prijateljica – glasbena sodelavka. Realizacijo tega projekta mi je s svojim razumevanjem in ljubeznijo do Koroške slovenske

pesmi omogočil direktor založbe Mohorjeve družbe v Celovcu DI Franc Kattnig.

V čem je posebnost Vaše najnovejše zgoščene?

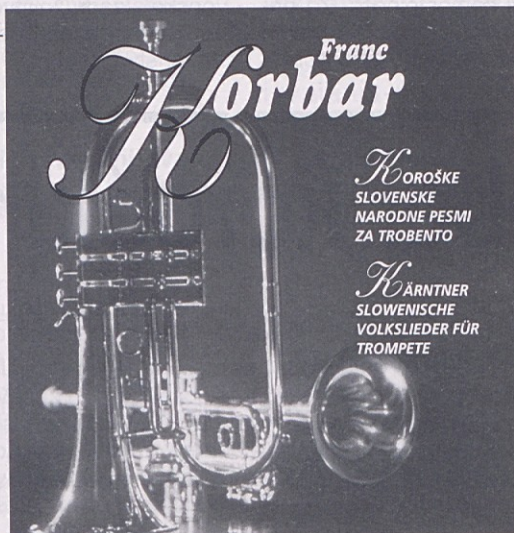
Koroška pesem je že posneta v številnih vokalnih oblikah. Vendar je posebnost tega projekta instrumentalna izvedba z dokonponiranimi deli in v obliki zabavne glasbe. Vse to sem napisal in posnel z željo, da bi se slovenska pesem čimbolj ohranila med mladino in bila bolj dostopna ljudem, ki našega jezika ne razumejo.

Kako sprejema občinstvo v Sloveniji koroške pesmi?

Kljub veliki poplavi najrazličnejše glasbe, mislim in upam, da ima slovenska pesem vsaj možnost preživetja.

Kako ocenjujete odnos Slovencev v Sloveniji do Slovencev na Koroškem?

V zgodovini povezuje Slovence po vsem svetu nevidna nit. Ta nit so naša beseda, pesem in srce, z eno besedo naša slovenska kultura in dediščina, ki nas vse druži in povezuje ...

„Žal mi je ...“

NT: Doma si v Št. Jakobu, že vrsto let pa živíš in delaš v Ljubljani. Kaj si delala v zadnjih letih?

Magda Koren-Korbar: Zaradi študija sem odšla v Ljubljano že pred 18 leti. Pred 9 leti sem se poročila z glasbenikom Francem Korbarjem. In z njim do danes živim povsem „glasbeno življenje“. Skupaj ustvarjava, delava in nastopava na raznih koncertih in televizijskih oddajah.

In kaj so tvoji trenutni delovni načrti?

Trenutno se ukvarjam s petjem in pisanjem besedil za razne ansamble in soliste, občasno delam tudi kot producent v snemalnem studiu.

Si s Koroško in s svojimi sošolci ter prijatelji iz Koroške dijaške zveze še povezana? V kateri obliki?

S Koroško sem še vedno zelo povezana, saj v Št. Jakobu živijo moji starši in jih z možem zelo rada in pogosto obiskujeva, ker nama s svojo ljubeznijo nudita drug dom.

S sošolci sem se na žalost srečala prvič šele na 20. obletnici mature, ker smo precej raztreseni po raznih deželah in vsak živi svoje življenje.

V 8 letih skupnega šolanja smo bili med seboj zelo povezani in žal mi je, da tega prijateljstva ne negujemo tako, kot si morada vsak v svojem srcu želi.

Isto velja za Koroško dijaško zvezo.

Na žalost drži stari pregovor: „Daleč od oči, daleč od srca“ ...

Kako gledaš kot koroška Slovenka v Ljubljani na trenutni položaj Slovencev na Koroškem?

V vseh letih svojega „političnega“ in kulturnega delovanja in ustvarjanja sem spoznala le eno resnico ... pravo orožje naroda za svoj obstoj je samo njegova kultura ...

Tvoja največja želja, ki jo želiš sporočiti bralkam in bralcem Našega tednika?

Citat iz moje božične pesmi: Ko pride večer, se v nebo ozrem in v srcu se luč prižge, zaželim srečo in mir v srcu vsem ljudem ljubezen in upanje.“

Je generalni tajnik Cerkevne-ga odbora za pripravo papeževega obiska v Sloveniji in direktor Zavoda sv. Stanislava v Št. Vidu pri Ljubljani. V tem zavodu je Škofijska klasična gimnazija – prva klasična gimnazija po osamosvojitvi Slovenije.

Koliko romarjev pričakujete na srečanjih s papežem?

Papež bo obiskal vse tri slovenske škofije. Zato načrtujemo tri množična srečanja, v Ljubljani, Mariboru in Postojni. Ocene o številu romarjev na posameznih krajih so še zelo okvirne. Po teh ocenah pričakujemo v Ljubljani in Mariboru od sto do stopetdeset tisoč ljudi, v Postojni, kjer se bo s papežem srečala mladina, pa do petdeset tisoč. Pri tem naj poudarim, da predvidena srečanja s svetim očetom niso le nekakšne množične manifestacije, pač pa bodo to duhovni in milostni dogodki. Teh bodo deležni le tisti, ki se bodo potrudili in se osebno srečali s svetim očetom. Mnogi namreč menijo, da bo bolj udobno sedeti doma pred televizijo, kot pa kaj žrtvovati in oditi na srečanje. Kdor se želi notranje duhovno obogatiti ob tem pomembnem dogodku, se bo moral srečanja s svetim očetom osebno udeležiti.

V čem vidite največji pomen papeževega obiska za slovensko katoliško Cerkev?

Ko so iz Rima sporočili datum papeževega obiska, so slovenski škofje izbrali geslo, ki naj povzame vsebino obiska. To geslo je: „Oče, potrdi nas v veri!“ In prav to pričakujemo od tega pomembnega dogodka. Da bi bili namreč potrjeni v veri, da bi se osvestili, kako so krščanske vrednote tiste, iz katerih je živel naš narod več kot tisoč let in je bil zato sposoben kljubovati najrazličnejšim preizkušnjam, ki so prihajale od zunaj. Naši predniki so ohranili notranje zdravje in duhovno vitalnost. Prav te vrednote izrazito potrebujemo v sodobnem času, ki od vsakega človeka zahteva maksimalno osebno angažiranost v življenju, prav tako duhovno in moralno trdnost, če naj dobro odgovorimo na izzive časa in naloge, ki nam jih je Bog zaupal.

In za slovensko državo?

Za slovensko državo bo papežev obisk prav tako izjemnega pomena. Sprejela bo državnika, ki nas je po osamosvojitvi prvi priznal in s svojo velikansko moralno avtoriteto odstranil marsikateri dvom pri drugih državnikih, ki so

Msgr. dr. Borut

KOŠIR

države premalo politične volje. Tudi stara mentaliteta izrivanja Cerkve iz javnega prostora ni presežena. Ko se bo vse omenjeno obrnilo na bolje, bo tudi lažje urediti odnose med Cerkvijo in državo. Zaradi bližine papeževega obiska v Cerkvi ne nameravamo hiteti, saj želimo kvalitetne in trajne rešitve in ne zgolj nekakšne lepote popravke sedanjega stanja, zato da bi imela država pred papežem manj slabo vest.

Predvidena naj bi bila tudi beatifikacija škofa Slomška. Vendar rimska kongregacija še ni odločila, ali bo škof Slomšek razglašen za blaženega. Zakaj ne?

Za beatifikacijo škofa Slomška nisem odgovoren, zato na to vprašanje ne morem dati natančnejšega odgovora. Povem lahko le, da so svetniški postopki dolgi in zamotani in očitno vse stvari še niso pripravljene do zadovoljne mere.

Papežev obisk v Sloveniji ima velik pomen za ves slovenski narod, torej tudi za koroške Slovence. V kateri obliki upošteva spored obiska zamejske Slovence?

Zamejski Slovenci ste na posamezna srečanja s svetim očetom prav lepo povabljeni, kar so škofje že velikokrat povedali. Prav tako se v odboru trudimo, da bi odgovorne pri vas obveščali o našem delu. Za zamejske Slovence bo imel ta obisk prav takšno razsežnost kot za nas, ki živimo v matični domovini, namreč potrditev v veri in upajmo, da tudi utrditev v lastnih narodnih in kulturnih koreninah.

Vse informacije bo ob pravem času posredoval gospod Jože Marketz z Dušnopastirskega urada. O delu našega odbora ga seznanjamo do tiste mere, kolikor je do sedaj potrebno. Ob izvedbi neposrednih priprav in zbiranja imen tistih, ki bodo hoteli priti na srečanja, bomo predstavnike zamejskih Slovencev, kakor tudi zdomcev in izseljencev povabili na odbor in dali natančna navodila o prihodih in potrebnih zadevah, ki jih bodo morali vedeti romarji in njihovi spremljevalci.

Janko Kulmesch

GOST V NAŠEM TEDNIKU

kmalu nato storili isto. V teh dneh bo naša država v središču svetovnega zanimanja in ni vseeno, kako se bo predstavila. Priprave za to potekajo intenzivno, tako na cerkveni kot na državni ravni. Cerkveni in civilni odbor za pripravo obiska dobro sodelujeta, kar kaže na to, da se naša država zaveda pomena obiska svetega očeta.

Bo papežev obisk imel tudi posledice za odnose med slovensko katoliško Cerkvijo in državnimi oblastmi? Konkretno katera?

Katoliška Cerkev že dolgo časa želi urediti odnose z državo. Pogovori znotraj Krovne komisije so v teku, vendar pravih rezultatov še niso dali. Tudi zato, ker se zdi, da je na strani

ju, kjer se bo papež srečal tudi z drugimi najvišjimi predstavniki slovenske oblasti.

18. maja bo papež na svoj 76. rojstni dan in ob 1.250-letnici navzočnosti krščanstva na Slovenskem maševal v Stožicah pri Ljubljani. Istega dne je predvideno srečanje s predsednikom vlade Janezom Drnovškom ter srečanje z mladimi v Postojni.

19. maja bo papež preživel v Mariboru, kjer bo del slovesnosti namenjen tudi predvideni beatifikaciji škofa Antona Martina Slomška (razglasitev za blaženega je odvisna od tega, ali bo rimska kongregacija pra-

vočasno sprejela odločitev. Posebno pozornost bo papež namenil predstavnikom kulturnega in znanstvenega življenja, s katerimi se bo sešel popoldne. Poslovilna slovesnost je predvidena na letališču v Mariboru. Pa še to: do Maribora ter nato do Rima bo papež letel z domačo letalsko družbo Adria Airways, kar je posebna redkost in čast.

Zaradi lažjega nadzora bo na prizorišče mogoče vstopiti le s posebnimi vstopnicami, ki bodo brezplačne. Do vstopnic bodo brez težav lahko prišli tudi slovenski zamejci in izseljenci.

Papež v Sloveniji

Predvideni spored

17. maja je ob papeževem prihodu predvidena slovesnost, na kateri mu bodo izkazane vojaške časti. Predsednik države Milan Kučan mu bo izrekel dobrodošlico, organizirano pa bo tudi krajše srečanje z diplomatskim zborom. Uradno srečanje med papežem in predsednikom bo potekalo v protokolarnem objektu Grad Brdo pri Kran-

KLASIKA:

Nova zgoščenka z deli A. Ajdiča in U. Kreka

Te dni so predstavili v Ljubljani novo zgoščenko (CD) s klasično glasbo oz. za klasičen orkestrski sestav pisano sodobno glasbo. Oba skladatelja – Uroš Krek in Alojz Ajdič sta povezana prijateljsko že precej let, še od tedaj, ko je mojster Uroš Krek uvajal (samo) svojega učenca Alojza Ajdiča v lepote skladateljstva. Skupna je obema tudi neka barvitost in neko čutenje, ki je značilno za naš prostor.

Prva skladba na novi zgoščenki je Koncert za klavir in orkester Alojza Ajdiča, delo, ki bo gotovo še precej igrano, saj je kot tudi ostale skladbe na zgoščenki globoko začuteno in obenem slušno simpatično (kar danes ni zelo pogosto). Pianist Aci Bertonec ter dirigent Milivoj Šurbek sta skupno s simfoniki ljubljanskega radijskega orkestra vestno in umirjeno interpretirala nelahko delo.

Prav tako prvič na zgoščenki je t. im. „Canticum Resianum“ staroste slovenskih skladateljev, mojstra Uroša Kreka. Ta „Canticum“ je pravzaprav suita petih pesmi, morda nekakšna zahvala skladatelja Kreka odročni Rezijski dolini, katere originalna glasbena tradicija je dala mojstru precej pobud pri glasbenem snovanju. Igra godalni orkester slovenske filharmonije, dirigent Marko Munič, solistka Eva Novšak-Houska, mezzosopran.

Podobno folklorne, toda osredotočen na panonsko-srbsko stran je pogosto izvajani „Rapsodični ples“ istega mojstra. Ta skladba je po svoji delanosti in melodiki našla svoj prostor in je skorajda repertoarno delo.

Obema skladateljema, ki sta s Koroško že mnogo let srčno povezana, želimo še naprej mnogo navdih pri skladateljstvu!

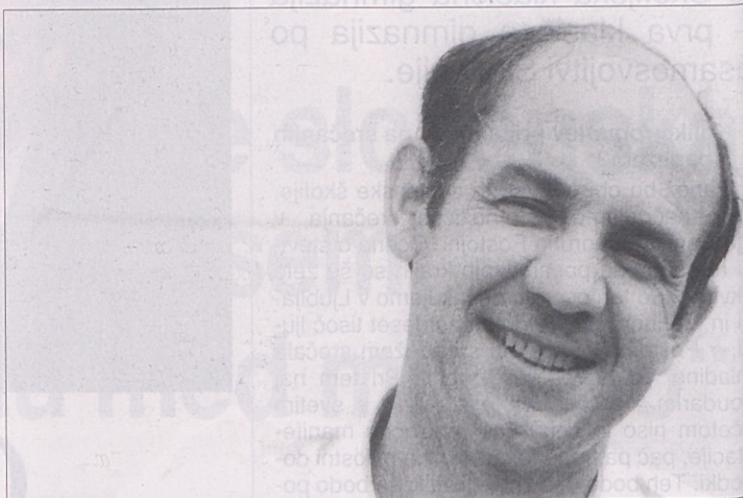
A. F.

Globašani pripravljajo škofjeloški pasijon

Premiera bo 17. marca 1996 na začetku Globaškega kulturnega tedna.

Kdaj so Globašani zadnjič uprizorili pasijon, se na hitro nihče ne spominja več – vsekakor je že več desetletij od tega. Domačin Štefan Gregorič ugiba in se nato le spomni nekaterih podatkov iz zadnjega pasijona. „Natančnega datuma uprizoritve pa tudi jaz ne vem,“ pravi Gregorič, „čeprav sem takrat igral Kristusa. Bilo pa je pred približno osemtridesetimi ali štiridesetimi leti. Režiser je bil Lojz Gregorič, ob strani pa mu je stal Vinko Zaletel.“ Kateri pasijon so takrat igrali, pa tudi on ni vedel povedati.

Kakorkoli že, Globašani so se zopet opogumili ter konec preteklega leta pričeli s pripravami za uprizoritev novega pasijona – škofjeloškega. Sodelujejo kar trije domači pevski zbori (mešani, moški in cerkveni pevski zbor) ter 15 oseb, ki uprizorjajo določene podobe. Režijo vodi domači župnik dekan Peter Sticker, ki je vlogo škofjeloškega pasijona (fonetična transkripcija) kupil v neki knjigarni v Ljubljani in ki se je posebej zbrano pripravil na to nalo-

„Besedilo škofjeloškega pasijona je tuje podjunskega narečju in polno germanizmov, kljub temu ga bomo skušali podati v originalni obliki.“

PETER STICKER

DUNAJ:

Od slovenske arhitekture do aforizma

Stalnica slovenskih kulturnih predstav je dostikrat zaznamovana z nostalgijo obarvanimi spomini na skupno usodo mest Dunaj in Ljubljana. Kar pomeni Cankar za literaturo, je Plečnik za arhitekturo. Oba veljata kot poroka kulturne in umetniške avantgarde, priznana glasnika surovih časov na pragu prve svetovne vojne.

Zato ni naključje, če se tudi pri odprtju razstave o delovanju enega najbolj priznanih sodobnih arhitektov, Mariborčana Petra Gabrijeliča, spominjajo skupnih korenin mestne arhitekture. Na to je opozoril tudi mojster Boris Podrecca, ki je sredi meseca januarja v galeriji Korotana spregovoril o sodobnih vidikih urbanizacije, namreč v pomenu „javnega prostora“. Dinamični razvoj mestnih struktur, vprašanje rasti življenjskega standarda, ki je v stalnem konfliktu z motorizacijo in ekonomizacijo, zahteva tudi od arhitekta „novo ubrano etiketo“. Peter Gabrijelič, ki spada med srednjo učiteljsko generacijo, uresničuje gradbene motive v verigi cesta, trg, vrata, mostovi,

loggia, kolonada in mestni balkon. Predvsem z gradnjami preko vode – „mostvi - Brücken“ je bilo tudi geslo razstave fotografij, načrtov in modelov – si je Gabrijelič pridobil priznanje in ugled.

Kletni prostori v hiši literature v neposredni bližini hektične „shopping-cesta“ Marije Pomočnice so že od decembra dalje nudili okvir za prikaz slovenske umetnosti. Po predstavitvi pisatelja in slikarja Gustava Januša, krstni izvedbi nemške verzije zgodovinskega filma „Slovenska beseda na Koroškem“ – z izredno dobrim obiskom – se je na povabilo celovške Mohorjeve ustavil še Žarko Petan. S svojimi aforizmi nam je pisatelj – ki ga poznamo kot režiserja in zdaj

intendanta slovenske RTV – posredoval kritično-ironične poglede na zadnji dve desetletji. Mojster političnega aforizma („Zgodovina se v Sloveniji piše po pisateljih in ne po vojnah“, „Tudi v politiko se levo prehitava“, „Slovinci so šovinisti, vendar smo nasproti Slovincem“) je v sproščnem pogovoru, ki ga je moderirala znana strokovnjakinja za zgodovinsko-politična vprašanja Christina von Khol zelo osebno in odprto govoril tudi o svoji usodi pod bivšim režimom, ta ga je obtožil političnega izdajstva. V svojih anekdotah se je dotaknil tudi aktualnih dogajanj v Sloveniji in dejal: „Spet bom moral začeti s političnimi aforizmi...!“

H. S.

Informacije oddelka za naravo deželne vlade

Odpadke zakopati? Odpadke izkoristiti?

dipl. inž. Harald Tschabuschnig
strokovnjak dežele Koroške
za gospodarjenje z odpadki

Pri nas na Koroškem je vse v redu. Medtem, ko v drugih zveznih deželah investirajo ogromne vsote v nove deponije, si mi na Koroškem nismo zadržali našo prihodnost. Sedaj bi se lahko odločili za najboljšo možnost odstranjanja preostalih odpadkov. Na izbiro imamo tri variante: **Reaktorska deponija**. To je taka deponija, kakršno smo do sedaj imeli na Koroškem. Vse preostale odpadke neobdelano nasipavajo. Nadaljnega uporabljanja oz. izkoriščanja ni. Talno vodo je treba ščititi pred izcedno vodo (Sickerwasser). Naravo onesnažujoče deponijske pline je potrebno zajeti, da ne naredijo kako škodo. Reaktorske deponije moraš dolgo časa opazovati. Poleg tega pa ne zadostujejo vse obstoječe za daljnoročno prihodnost. To pomeni: Potrebno bi bilo pet novih deponij, kratkoročno na vsak način ena v AWV Beljak. Daljnoročno je to zelo draga stvar. **Mehanično biološki obdelovalni postopki** za preostanke odpadkov z deponijo. Ta postopek je najdražji in količino odpadkov le malenkostno spremeni. Pri tem mehanično biološkem postopku, ki je samo dodatek k nor-

malni deponiji. Ljudje sortirajo odpadke. To pod ekstremnimi pogoji. Nato se preostanek kompostira. Talna voda mora kljub temu biti zaščiten pred izcedno vodo, deponijske pline je treba nekako zajeti, kljub temu pa je potreben za te deponije delovno in finančno zelo intenziven postopek. **Nove sežigalnice smeti**. Kar po sežiganju ostane, je malenkostnih 3% ekonomsko in ekološko izkoriščenih odpadkov. Najnovejša generacija sežigalnic za odpadke deluje brez nevarnosti za talno vodo in brez naravo onesnažujočih plinov. Pridobimo lahko ponovno uporabljive snovi kot npr. kovine in žlindro. Ostanke dimnega plina (Rauchgas) lahko predelajo v Arnoldsteinu. Energijo, ki nastane pri sežiganju, lahko uporabimo koristno kot tok in toplovodno energijo (Fernwärme). Posebno pomembno je, da nova generacija sežigalnic ne prekorači v Avstriji dovoljene meje izpušnih plinov za zrak, vodo in življenjski prostor. Za transport bi lahko poskrbela ÖBB. Nadalje ne potrebujemo nobenih dragih in onesnažujočih deponij. Te tri alternative ima Koroška. Ocenjene so bile od ekspertov z vseh področij po zadnjem stanju tehnologije. Zelo temeljito in natančno, kajti odločiti se moramo za najboljšo rešitev za problem z odpadki.

Kaj imamo?

- Tri natančno kontrolirane alternative?
- Idealni trenutek za odločitev?

Kaj rabimo?

- Eno sežigalnico namesto pet novih deponij.
- Prevzeti odgovornost in ne producirati podedovana bremena (Altlasten)

ÖKO-nagradna igra

Pri sežiganju odpadkov ostane?

20 % 10 % 3 %

Pri sežiganju odpadkov nastala energija se lahko uporabi za?

toplovodno ogrevanje tok

Izrebrali bomo 100 praktičnih delitvenih sistemov za odpake za ekološko prijazna gospodinjstva. Nakrižajte pravilen odgovor. ☒ Nalepite na dopisnico in pošljite na:

Umweltabteilung der Landesregierung
Flatschacherstr. 70, A-9021 Klagenfurt

Za vsa vprašanja na temo „odpadki“ je na razpolago

Informacijski telefon: 0463/33190-211 od poned. do četrta od 14. do 16. ure
Eksperti deželne vlade se veselijo Vašega klica!

Slovensko zadružištvo

Nadaljevanje z 10. strani

enotni zadržni centrali za Koroško že v monarhiji, do poenotenja tudi v času Prve republike ni prišlo. Zveza koroških zadrug je konsekvntno zagovarjala svojo samostojnost, stalno pa tudi operativno gospodarsko sodelovanje vseh treh koroških zadržnih central. Pri avtonomiji je vztrajala celo po „anšlusu“.

Osnovna problema.

Zaupanje v slovensko zadržništvo je bilo v prvih povojnih letih minimalno. Čeprav ni na voljo bilanc medvojnega časa, lahko na osnovi vsaj dveh poročil v Koroškem Slovincu kmetije (med 5–12 ha) med 5.000 – 12.000 šilingi. Tik pred „anšlusom“ so bile nekatere posojilnice na robu likvidnosti in v hudih gospodarskih težavah. Za sanacijo z razliko z nemškimi zadrugami, ni bilo državnega denarja.

zadruga je faktično morala prenehati z delovanjem. Za poslovno leto 1925 zasledimo vest, da so imele vse slovenske zadruge zaokroženo 4000 članov. Vloge vseh so zaokroženo znašale 415.000,- šilingov, posojila pa 333.000,- šilingov. V letu 1928 pa so slovenske zadruge premgole 2.136.000,- šilingov vlog, 1.638.000,- šilingov posojil, rezervni fond pa je znašal zaokroženo 193.000,- šilingov. Vedeti pa moramo, da so v obdobju porajajoče se gospodarske krize kmetje lahko iztržili za svoje zadolžene srednje kmetije (med 5–12 ha) med 5.000 – 12.000 šilingi. Tik pred „anšlusom“ so bile nekatere posojilnice na robu likvidnosti in v hudih gospodarskih težavah. Za sanacijo z razliko z nemškimi zadrugami, ni bilo državnega denarja.

PETEK, 1. marec
Kulturna obzorja

SOBOTA, 2. marec
Od pesmi do pesmi –
od srca do srca

NEDELJA, 3. marec
6.30–7.00 Dobro jutro
na Koroškem – duhov-
na misel (Dorica Lepu-
schitz)
18.00–18.30 Dogodki in
odmevi

PONED., 4. marec
Majhen narod s krepki-
mi gospodarskimi tem-
eljmi.

TOREK, 5. marec
Partnerski magacin.

SREDA, 6. marec
Glasbena sredo.
Večerna 21.04–22.00
Primorski obzornik

ČETRTEK, 6. marec
Rož – Podjuna – Zila

PETEK, 7. marec
Kulturna obzorja

DOBER DAN,

KOROŠKA
ORF2

NEDELJA
3. marec '96, 13.30

PONEDELJEK, 4. marec 1996
TV SLOVENIJA 1, ob 16.20

- 75 let slovenskega združ-
ništva na Koroškem: majhen
narod s čvrstimi gospodar-
skimi temelji
- Pred štartom vigrednega de-
la nogometnega prvenstva –
za slovenski atletski klub bo
naslednje polletje gola borba
proti izpadu iz Zvezne lige.
Pogled nazaj v 25-letno zgo-
dovino kluba.

- Na klopici pred hišco sedi in
fajfo tobaka kadi: praktični
pripomoček kot zelen pred-
met strastnega zbiratelja

Petek, 1. marec

ŽELEZNA KAPLA
Sladkarije – marmelade –
želeji – proizvodnja v
kmečkem gospodinjstvu
Splošno: kvaliteta, dovoljeni
dodatki, pravilno označeva-
nje, prodaja, trženje
Praksa: praktično pridobiva-
nje marmelade, pokušanje in
ocenjevanje
Referentka: Anni Kremser
(bio kmetica, Štajerska)
Kdaj: od 9. do 12. ure
Kje: gostilna Podobnik, Bela
pri Železni Kapli
Prispevek: S 50.–
Soprireditelj: Coppla Kaša"

ŠT. JANŽ
Parodija starih popevk
„Moški – ljubezen – strast“
Izvajajo: Katrin Weber, Tho-
mas Pohl, David Wagner (kla-
vir) in Heidelinde Leutgöb
(režija)
Čas: ob 19.30
Kraj: k&k center v Št. Janžu

LOČILO
Predavanje: Rakasto obo-
lenje – rak na debelem čre-
vesu
Predavatelj: dr. Dušan
Schlapper
Čas: ob 19.30
Kraj: Posojilnica na Ločilu
Prireditelj: SPD „Dobrač“ na
Brnci

ŠT. JAKOB
DUMA LEVANTINA
Jasne Knez
Pesmi španskih Židov
Čas: ob 20. uri
Kraj: farni dvorani
Prireditelj: SPD „Rož“

ŠT. JAKOB
Tečaj angleščine
(10 x po 90 min.)
(nadaljevanje in za začetnike)
Vodi: mag. Katarina Zablatnik
Čas: ob 16.30 za otroke (pri-
spevek: 800.–); ob 18.30 za
odrasle (prispevek: 800.–)
Kraj: Regionalni center

CELOVEC
Predstavitelj knjig
„Schwarzweiße Geschichten“ in
„Gedichte – Pesmi –
Canti“ Janka Messnerja. Av-
tor sam bo bral pesmi in pro-
zo. Glasbeni okvir: Kristijan
Filipič (flavta) in Janez Grego-
rič (kitara).
Kraj: Pri Joklnu, Badgasse 7
Prireditelja: Založba Drava in
KD pri Joklnu

BOROVlje
Kmečki sejem
Čas: od 14. ure dalje
Kraj: na glavnem trgu

Sobota, 2. marec

BILČOVs
Občni zbor slovenskega
prosvetnega društva
„Bilčovs“
Čas: ob 20. uri
Kraj: pri Miklavžu v Bilčovsu

VOGRČE
Veseloigra v treh dejanjih:
Moč uniforme
Čas: ob 19.30
Kraj: pri Florjanu v Vogrčah
Nastopa: Igralska skupina
KKD Vogrče
Prireditelj: KKD Vogrče

RADIŠE
Diapredavanje: „Radiše –
z vidika priseljence“
Predava: Inge Strauß
Kraj: v kulturnem domu
Čas: ob 19. uri
Prireditelj: SPD „Radiše“

SVEČE
Videofilma: „Narečje pod
Vrtačo – mlini in žage“ in
„Barbara, Lucija, pomoj –
mlini na Djekšah“
Čas: ob 19.30
Kraj: v stari šoli v Svečah
Prireditelj: SPD „Kočna“

ŠT. PRIMOŽ
Igra: „Skupno stanovanje“
Kraj: v kulturnem domu
Čas: ob 19.30
Izvedba: gledališka skupina
„DPD Svoboda Prevalje“
Prireditelji: SPD Danica,
SPZ, Gledališče ob Dravi

Nedelja, 3. marec

KOTMARA VAS
Veseloigra v treh dejanjih
Moč uniforme
Čas: ob 14.30
Kraj: v farni dvorani
Nastopa: Igralska skupina
KKD Vogrče

Ponedeljek, 4. marec

CELOVEC
Zmenjena ura
Tema: Kaj nas čaka ob prelo-
mu tisočletja?
S kom: z Vinkom Ošlakom
Časa: ob 17. uri
Kraj: v slovenskem pastoral-
nem centru v Celovcu,
10.-Oktober-Straße 25

Sreda, 6. marec

ŠT. JAKOB
Pogovorni večer
Pomen simbolov ob prazno-
vanju velike noči
Predavatelj: mag. Klaus Ein-
spieler
Čas: ob 19.30
Kraj: Regionalni center

Četrtek, 7. marec

VOGRČE
Predavanje: Aktualna
vprašanja spomladanske
setve
Čas: ob 19. uri
Kje: gostilna „pri Florjanu“
Predavata: dipl. inž. Thomas
Kraßnitzer – Kärntner Saat-
bau, dipl. inž. Christine Mat-
schek – Koroška kmetijska
zbornica
Prireditelj: Kmečka
izobraževalna skupnost

Sobota, 9. marec

GRADEC
Čarobni piskrč
(Ziljska pravljica)
Kraj: Klub slovenskih štu-
dentk in študentov
Čas: ob 13.00
Nastopa: Lutkovna skupina
„Pikca“ na Zilji

DUNAJ
Čarobni piskrč
(Ziljska pravljica)
Kraj: Klub slovenskih štu-
dentk in študentov
Čas: ob 17.00
Nastopa: Lutkovna skupina
„Pikca“ na Zilji

Nedelja, 10. marec

ŠMIHEL
Igra „Mala čarovnica, ki ni
mogla biti zlobna“
Nastopa: Otroška gledališka
skupina KPD „Drava“, Žva-
bek
Kraj: v farni dvorani
Čas: ob 11. uri
Prireditelj: KPD Šmihel

Ponedeljek, 11. marec

ŠT. JAKOB V ROŽU
Naša domača imena – pre-
davanje o zgodovini in razvo-
ju hišnih in ledinskih imen v
Rožu
Predava: dr. Anton Feinig
Kraj: Regionalni center
Št. Jakob
Čas: ob 19.30

Sobota, 16. marec

ČAJNA NA ZILJI
Najnovejši slovenski
kinofilm „Carmen“
Kraj: kinodvorana v gostilni
Plamenig in Dvorčah (Wert-
schach) pri Čajni na Zilji
Čas: ob 20. uri
Prireditelji: SPD „Zila“ in
„Film Mladje“ KDZ

ŽITARA VAS
Koncert orkestra mandolin
iz Ljubljane
Kraj: ljudska šola v Žitari vas
Čas: ob 20. uri
Prireditelji: SPD „Trta“ Žitara
vas in SPZ

RAZSTAVE

ŠT. JANŽ
Vernisaža Gustava Ker-
scheja „Zlato – srebro –
modro – črno“
Čas: petek, 8. 3., ob 18.30
Kraj: k & k center Št. Janž
Prireditelj: SPD „Št. Janž“

CELOVEC
„Impresije“ dipl. inž.
Janeza Oswaldala
Kje: Pri Joklnu, 1. nadstr.
Razstava bo na ogled do
5. 3. 1996

BEGUNJE
Razstava slik
Saše Habernik
Kje: Galerija Avsenik

DOM
V TINJAH

od petka, 1. marca, od 18.
ure do nedelje, 3. marca,
do 13. ure
Moliti z dušo in telesom
Voditelja: Elisabeth Koder
in Paul Hintner

od petka, 1. marca, od 18.
ure do nedelje, 3. marca,
do 13. ure
Duhovne vaje za može
„Kako danes živeti evan-
gelij?“
Voditelj: Stane Kerin

od sobote, 2. marca, od 15.
ure do nedelje, 3. marca,
do 17. ure
Seminar: Tehnika učenja
Voditelj: Karl Philipp Mau-
rer

od sobote, 2. marca, od 15.
do 18. ure do nedelje, 3.
marca, od 9. do 12. ure
Hui Chun Gong („Vaje za
povrnitev pomladi“)
Voditelj: prof. inž. Dušan
Nendl

od sobote, 2. marca, od
19.30 do 22.30, do nedelje,
3. marca, od 9. do 12. in od
14. do 17. ure
Schüßlerjeve soli
Voditelj: Thomas Feichtin-
ger

v ned., 3. marca, ob 19. uri
Koncert
sopran – Gabriele Kraßnit-
zer; klavir – Andrej Feinig
Na sporedu bodo med dru-
gim pesmi W. A. Mozarta,
Schumana in Dvoraka

v ponedeljek, 4. marca, ob
19.30
Zdrav način življenja
Predavatelj: dr. Stanko
Smolnig

od torika, 5. marca, od 18.
ure do petka, 8. marca, do
13. ure
Duhovne vaje za živi rož-
ni venec: „Živeti iz polno-
sti življenja“
Voditelj: dekan Leopold Si-
lan

v sredo, 6. marca, ob 19.30
Predavanje: Depresije
Predavatelj: univ. prof. dr.
Hans Georg Zapotocky

v sredo, 6. 3., ob 19. uri
Trije svetopisemski več-
eri k berilom postnega ča-
sa: O moči naše korenine
Spremljevalec večerov:
mag. Božo Hartmann

v četrtek, 7. 3., ob 18. uri
Jezikovni tečaj:
Slovenščina za napredu-
joče
Voditeljica: Nadja Volav-
šek
Kraj: v Celovcu, kapucinski
kloster, Waaggasse

DAN ODPRTIH VRAT V LŠ MOHORJEVE

TAG DER OFFENEN TÜR

IN DER VS HERMAGORAS-
MOHORJEVA

4.3.1996

8⁰⁰ - 9³⁰

VPISOVANJE - SCHÜLEREINSCHREIBUNG

Montag Tonedajek	4.3.96 9 ³⁰ - 10 ³⁰	Montag Ponedeljek	11.3.96 11 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰
Donnerstag Četrek	7.3.96 9 ³⁰ - 10 ³⁰	Dienstag Torek	12.3.96 11 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰
SOBOTA - SAMSTAG		16.3.1996	
		8 ⁰⁰ - 11 ⁰⁰	
		17. 23.3.1996	

Šolnina - Schulgeld : 850 S (10x)
Zavežila - Monatsbeitrag : 1450 S (10x)

Prosti predmeti:

Stmucanje

Neigungsprüfung:

SCHLAF

Tečaji - Kurse

Angleščina

Englisch

Francoščina

Französisch

Italijanščina

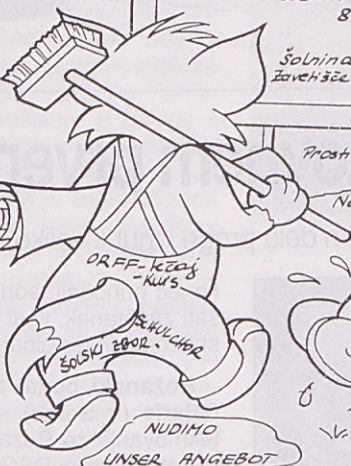
Italienisch

Plavalni tečaj

Schwimmkurs

Karate

Nogomet - Fußball

ORFF-KOOL
-KURS
SCHULHILFE
SOLSKO ZBOR.
NUDIMO
LINSE ANGEBOT

DOBRO DVOJEZIČNO IZOBRAZBO
OPTIMALE ZWEISPRACHIGE AUSBILDUNG

RAZNO

V soboto, 2. in nedeljo,
3. marca

43. Koroško deželno
prvenstvo sankajske
tekme na naravni progi
z mednarodno udeležbo

Čas: sobota, ob 10. uri
nedelja, ob 9. uri
Kraj: v Lepeni-Koprivna

Zveza slovenskih žena
vabi na

petdnevno
potovanje v Pariz

od 18. do 22. marca
1996

Cena: 4300,- šil.
Prijave sprejema
Milka Kokot,
tel. 0463 / 51 43 00-40

Najnovjši slovenski
kinofilm „CARMEN“

Kraj: Alternativkino v
Celovcu

Čas: sreda, 13. marca
ob 18.50,
četrek, 14. marca, ob
21. uri

Prireditelj: „Film Mladje“
Koroške dijaške zveze

Carmen - Slovenija,
1995/ 96, 98 min.; Vertigo
film; scenarij, režija: Metod
Pevcec, kamera: Tomislav
Pinter; glasba: Urban Koder;
igrajo: Nataša Barbara Gračner,
Sebastijan Cavazza...

Na velemestnem obrobju
mlade, neodvisne, samostojne
balkanske države živi dekle po
imenu Carmen in nekaj
klošarjev z malce manj
prestiznimi imeni. Carmen
rada pogleda v kozarec, to pa
zato, ker je nesrečna. In
nesrečna je zato, ker ima le
mater, očeta pa ne. Goran,
mladenič, ki se v glavnem
trudi s pisanjem, se vanjo
zaljubi...

Izseljenci, pozor!

Bivše izseljence, ki doslej
še niso napravili prošnje
oziroma prijave na Sklad za
žrtve nacizma (Nationalfonds
der Republik Österreich für
Opfer des Nationalsozialismus,
A-1017 Wien, Parlament),
opozarjamo, da to še vedno
morejo narediti. Potrebne
formularje ima Zveza slovenskih
izseljencev v Celovcu, Tarviser
Str. 16/1, kjer je v ponedeljkih
in četrtkih od 9. do 12. ure
možno dobiti tudi pojasnila in
nasvete za pravilno izpolnjevanje
vprašalnikov. Svetujemo, da se
teh možnosti poslužite.

Zveza slovenskih izseljencev

JEZIKOVNE POČITNICE

za mlade od 10. do 16.
leta od 30. junija do 20.
julija '96 v Novem mestu

Prijave sprejema: Kršćanska
kulturna zveza, 10.-Oktober-Str.
25, 9020 Celovec, tel. 0463 / 51 62 43

Naša ponudba: tri ure pouka
dnevno (razen v soboto in
nedeljo) - skrbno izdelan učni
program, prirojen potrebam
otrok - polna integracija v
vestno izbrano družino z otroki
v isti starosti - ves čas tečajja
oskrba in pomoč našega
spremljevalca - spoznavanje
dežele in ljudi in kratkih
izletih - možnosti za šport in
razvedrilo, srečanje z mladimi -
prevoz v Novo mesto in nazaj.

Petek, 1. marca 1996,
od 18. do 22. ure, sobota,
2. marca 1996, od 9. do 17. ure

Schüßlerjeve soli - mineralne
snovi za življenje (seminar v
nemščini)

Kraj: Regionalni center Št. Jakob,
farna dvorana

VERNISAŽA
Space & Harmony
STEFAN FERM

od 11. do 22. marca 1996
Gewölbe-Galerie, Theaterplatz 3,
Celovec

Odprtje: 11. marca, ob 19. uri

Ponudbe samo še do 15. marca 1996

1450 A exclusiv: öS 333.240.-*

48 PS + Komplettausstattung:
+ Heckscheibe mit Beifahrersitzbank + Heizung + Komfortsitz + Innenverkleidung + Arbeitsscheinwerfer hinten + Ballonbereifung 10,5-18 u. 14,9-24

1600 A40 exclusiv: öS 380.500.-*

58 PS + Komplettausstattung:
+ 4fach-Zapfwelle + Heckscheibe mit Beifahrersitzbank + Heizung + Komfortsitz + Innenverkleidung + Arbeitsscheinwerfer hinten

1650 A40 exclusiv: öS 413.300.-*

Wahlweise 65 oder 70 PS + Komplettausstattung:
+ Radiokonsolle + Heckscheibe mit Beifahrersitzbank + Heizung + Komfortsitz + Innenverkleidung + Arbeitsscheinwerfer hinten + 340/75R20 u. 16,9R28

Komfortdachschaie: öS 12.500.-*

Aufpreis inkl. Radiokonsolle, 2-Stufengebläse, Glassonnendach und 2 Dachscheinwerfer vorne

* Kundennettopreise

LINDNER TRAKTORENWERK 6250 Kundl / Tiral

Zastopstvo za južno Koroško

Fa. Franz
Lamprecht

9135 Eisenkappel
Železna Kapla
Tel. 0 42 38 / 333

- Service
- rezervni deli
- prodaja

Tudi rabljeni traktorji
in stroji:

Lindner 420 SA
Lindner 350 SA
Lindner 450 A
Lindner 22 A
Steyr Plus 30
Warchalowsky WT 32A
Krasser Seilwinden-
traktor 20 PS
in drugi stroji

POKLIČITE IN ZAHTEVAJTE INFORMATIVNE LISTE.

IMPRESUM

NAŠ TEDNIK - Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata predsednik Nante Olip in osrednji tajnik Franc Wedenig, 9020 Celovec, 10.-Oktober-Straße 25/IV.
Uredništvo: mag. Janko Kulmesch (glavni urednik), Silvo Kumer (namestnik glavnega urednika), Franc Sadjak (urednik), Marjan Fera (fotograf), Karl Sadjak (oglasni oddelek), vsi: 9020 Celovec, 10.-Oktober-Straße 25/IV.

Tisk: Mohorjeva tiskarna, 9073 Viktring, Adi-Dassler-Gasse 4, telefon 0463/292664. NAŠ TEDNIK izhaja vsak petek. Naroča se na naslov: Naš tednik, 10.-Oktober-Straße 25/IV, 9020 Celovec; telefon uredništva, uprave in oglašnega oddelka: 0463 / 51 25 28. Telefaks: 0463 / 51 25 28 - 22.
Letna naročnina: Avstrija 440,-; Slovenija 3000,- SIT; ostalo inozemstvo 750,- šil.; zračna pošta letno 1000,- šil.; posamezna številka 10,- šil.; Slovenija: 100,- SIT.

ODBOJKA

Enns dvakrat
premagal Dob s 3:0

V 7. krogu play-off tekmo- vanja v avstrijski odbojarski ligi so Dobljani v dvorani v Št. Pavlu podlegli vodeči ekipi iz Ennsa jasno s 0:3. Na tej tekmi v bistvu nikoli ni bilo dvoma o zmagovalcu, premočan je bil Enns. Poleg tega Dobljani niso nastopili v popolni postavi, kar jih je še dodatno slabilo, čeprav je novi legionar Janko Plesnik odigral solidno tekmo. 0:3 za Enns se je glasil tudi rezultat v avstrijskem odbojarskem pokalu, razlika je bila le ta, da so Dobljani nastopili na tujem. Čeprav je ekipa trenerja Ivartnika bila tokrat malo bolje razpoložena, za zmago niza kljub temu na zadostovalo.

V prihodnjem krogu tekmujejo Dobljani na tujem proti Innsbrucku, ki zaseda le zadnje mesto na tabeli. V boju za 3. mesto (to mesto je tudi sezonski cilj Dobljanov) je upoštevanja vredna le zmaga, kajti vse drugo bi predčasno pomenilo konec sanj o 3. mestu. V primeru, da Dobljani premagajo Innsbruck, jim v zadnjih dveh krogih za dosego cilja zadostuje že zmaga proti Hypo. Koroški derbi pa bo v soboto, 9. marca 1996, v Celovcu.

ZVEZNA LIGA (PLAY-OFF)

1. Enns	7	7	0	21	4	27
2. Transver	7	5	2	17	8	22
3. Hypo	7	4	3	14	12	16
4. Dob	7	3	4	11	12	16
5. Gleisdorf	7	1	6	7	19	7
6. Innsbruck	7	1	6	5	20	7

Rezultati 7. kroga:

Dob - Enns 0:3, Hypo - Gleisdorf 3:1,
Transver - Innsbruck 3:1;

LAHKA ATLETIKA

Peter Stern: 25 km
v času 1:28:02

Peter Stern iz Rikarje vasi se stopnjuje iz teka v tek. Tako je preteklo nedeljo na Dunaju (Praterlauf) izboljšal osebni rekord na 25 km za dobri dve minuti ter dosegel čas 1:28:02. S tem časom je bil v svoji starostni skupini (M 20) najhitrejši, skupno pa je zasedel 3. mesto. Hkrati je bil ta tek tudi priprava za Dunajski maraton (14. aprila), na katerem želi izboljšati osebni rekord. Za Dunajski maraton pa se zbrano pripravljajo tudi Mihi Mistelbauer, Kristijan Lopinsky in Globašan Peter Greiner. Vsi imajo le en cilj: prispeti v cilj in izboljšati osebni rekord.

Smučarski tečaj SŠZ. 70 ljubiteljev alpskega smučanja in smučanja na snežni deski (snowboard) se je od 18. do 24. februarja udeležilo tečaja, ki ga tradicionalno prireja Slovenska športna zveza. Razmere (sončno vreme in lepe proge) na Aprici v Lombardiji so bile odlične, tako da je bilo vzdušje pri starejših in tudi najmlajših nadvse prijetno. Udeleženci so bili razdeljeni v šest skupin, ki so jih vodili prof. Milan Kupper, Kristijan Zeichen, Richard Kunčič, Sever Pušnik, Tomo Weiss in Danilo Prušnik (slika desno).

8. mesto Užnika na svetovnem prvenstvu

Možna bi bila še višja uvrstitev, če ne bi v zadnjem delu proge izgubil veliko časa.

Svetovno prvenstvo juniorjev v Švici – Kolajne Šentjanžan Daniel Užnik sicer še ni dosegel, pač pa dvakrat nadvse zadovoljivo nastopil. V smuku je zasedel 11. mesto, v superveleslalomu pa po najboljšem vmesnem času 8. mesto – zaostanek komaj 88 stotink sekunde. Možna bi bila bistveno višja uvrstitev, če ne bi v zadnjem delu proge, kjer je bilo razmeroma ravno, izgubil veliko časa. Svetovno prvenstvo se nadaljuje danes z veleslalomom, kjer bo Užnik vozil na vse ali nič, kajti doseči želi kolajno.

Daniel Užnik

Industrijski pokal na Mokri- nah – Čim bolj se smučarska sezona bliža koncu, tem boljši so nastopi šentjanžanski deklet. Predvsem Tatjana Zablatnik in tudi Brigitte Esel, ki sta preteklo nedeljo na Mokri nah želi izredne uspehe. Veleslalomsko tekmovanje (Industrie-Jugendcup) je bilo dobro zasledeno, kljub temu je Tatjana Zablatnik zabeležila najhitrejši čas pri dekletih ter ponovno do-

kazala, da v svojem letniku sodi med najboljše na Koroškem. Veliko presenečenje je bila tudi Brigitte Esel (tekmuje v skupini mladink I), saj je v svoji starostni skupini zasedla 1. mesto. S tem rezultatom sta si obe izredno izboljšali točke, le-to pa je pri mladincih bistvenega pomena. Zablatnikova se je v tej sezoni popravila že za 50 točk, kar od nje gotovo nihče ni pričakoval, saj le malo trenira – v ospredju je šola. Tudi v skupnem seštevku industrijskega pokala je Tatjana že na 2. mestu, za prvo Cornelio Winkler zaostaja le še za 31 točk. Že

konec prihodnji tedna želi zmanjšati zaostanek, kajti na programu sta zopet veleslalom in slalom.

Rožanski pokal za otroke in šolarje (v Selah) – Predzadnje tekmovanje za Rožanski pokal je tokrat priredilo DSG Sele ter ga vzorno izpeljalo. 63 tekmovalcem se je nudila odlično pripravljena slalomska proga pri Pušelcu v Jami, kjer je bilo letos v primerjavi s preteklimi leti nadpovprečno veliko snega (nad 100 cm). Kakšno dobro so Selani pripravili progno, izpove dejstvo, da jo je vseh 63 tekmovalcev uspešno izpeljalo. Najboljši dneva je bil domačin Marko Roblek, pri dekletih pa Katrin Röttig iz Borovlj.

Rezultati:

otroci I (dekleta): 1. Manuela Scharnaol (SC Rož) 1:16,32, 2. Nadja Kuess (SD St. Janz) 1:17,33, 4. Nadja Doujak (DSG Sele) 1:22,54, 6. Ricarda Rust (SD St. Janz) 1:29,65;

otroci I (fantje): 1. Armin Michenthaler (SK Borovlje) 1:07,67, 2. Bernhard Roblek (DSG Sele) 1:16,18, 4. Patrick Quantschnig (SD St. Janz) 1:19,23, 6. Peter Stangl (SD St. Janz) 1:19,71, 7. Andreas Müller (SD St. Janz) 1:21,01, 8. Marcel Quantschnig (SD St. Janz) 1:24,35;

otroci II (dekleta): 1. Christina Scherriau (SK Borovlje) 1:08,28, 6. Bianca Gentilini (SD St. Janz) 1:14,90, 7. Sarah Dovjak (DSG Sele) 1:21,20;

otroci II (fantje): 1. Marc Pucher (SK Borovlje) 1:04,47, 3. Michael Šablatnik (SD St. Janz) 1:07,74, 5. Mathias Doujak (DSG Sele) 1:20,37;

šolarke I: 1. Katrin Röttig (SK Borovlje) 1:02,26, 4. Isabel Sablatnik (SD St. Janz) 1:10,63, 5. Melanie Dovjak (DSG Sele) 1:13,77;

šolarji I: 1. Marko Roblek (DSG Sele) 1:01,11, 2. Friedrich Mak (DSG Sele) 1:01,97, 4. Christian Köfer (SD St. Janz) 1:03,28, 14. Thomas Edlinger (DSG Sele) 1:19,46;

šolarke II: 1. Jana Roblek (DSG Sele) 1:09,78;

šolarji II: 1. Florian Mak (DSG Sele) 1:02,67, 3. Stefan Matschitsch (SD St. Janz) 1:06,79, 4. Patrick Doujak (SD St. Janz) 1:06,95;

POHOD

18. zimski
pohod
„Arihova
peč 1996“

Slovenska športna zveza, Slovensko planinsko društvo Celovec in Slovensko prosvetno društvo „Rož“ iz Št. Jakoba v Rožu

vabijo na

18. zimski pohod

v spomin na padle borce pod Arihovo pečjo, v nedeljo, 3. 3. 1996, s pričetkom ob 9. uri (odhod h koči med 9. in 12. uro) pri Polancu na Čemernici (Hodnina) nad Št. Jakobom v Rožu. Pohod pa bo ob vsakem vremenu.

SMUČARSKI SKOKI

Zahomčan Stefan
Kaiser koroški prvak

Preteklo nedeljo ŠD Zahomec priredilo koroško prvenstvo in 38. skoke za Ziljski pokal. Ob lepem vremenu in lepo pripravljeni skakalnici gledalci niso videli le lepih skokov, pač pa tudi hud padec domačina J. Kuglitscha, ki je moral z rešilnim avtom v bolnišnico. Na srečo pa se ni huje poškodoval. Društveni kolegi Kuglitscha so se tokrat odlično odrezali, tako je na primer Stefan Kaiser osvojil celo naslov koroškega prvaka v skupini šolarjev I (drugi je bil Walluschnig, prav tako Zahomčan). Florian Riefenthaler pa je v skupini mladincev II osvojil bronasto odličje.

Društveno
prvenstvo DSG Sele

DSG Sele vabi vse člane (in seveda tudi goste, za katere je pripravljena posebna skupina) na društveno smučarsko prvenstvo, ki bo v nedeljo, 3. marca 1996, s pričetkom ob 13. uri pri Pušelcu. Prijave od 12. ure naprej na kraju tekmovanja.

SAK se izogiba zimi kolikor gre – konec tega tedna v Koper

Danes teden se prične prvenstvo (SAK - Braunau: ob 19.30 na celovškem stadionu), toda kakor trenutno izgleda, za SAK še ne.

V Turčiji na enotedenskih pripravah je SAK našel idealne razmere, komaj pa se je vrnil, že ga je sprejela globoka zima. Igrišče v Grabštanju je pokrito s skoraj polmetrsko snežno odejo – jasno, da trening na igrišču ni možen. Tako se je ekipa trenerja Kirisitsa kratko malo izognila v Rikarjo vas, kjer je igrišče sicer pospravljeno, toda trening je možen le ob poznem večeru. Prav zaradi tega se je vodstvo odločilo za ponovne (kratke) priprave v Ankaranu blizu Kopra, kjer sta predvideni tudi dve pripravljalni tekmi. Ekipa se bo odpeljala danes opoldne, vrnila pa se bo v nedeljo popoldne.

Danes teden se prične že prvi krog vigrednega dela prvenstva, toda kakor izgleda, za SAK še ne. Na celovškem stadionu je namreč še pol metra snega (do srede popoldan kljub obljubam mestne uprave še ni bilo nič pospravljeno – glej slika) in za konec tega tedna je napovedano ponovno padanje snega. Škoda,

Blizu pol metra snega je na celovškem stadionu, ki se do petka gotovo ne bo stalil. Toda do srede popoldan kljub obljubam mestne uprave še ni bilo nič storjeno za čiščenje igrišča.

saj je SAK želel pričeti prvenstvo na domačem igrišču ter opozoriti nase, kajti ORF načrtuje izvlečke s te tekme (proti Braunau) prikazati v petkovi športni oddaji. Mogoče pa se bo le še zgodil čudež, tako da bo prihodnji petek igrišče na celovškem stadionu uporabno za tekmo.

Šmid operiran. Poškodovanih igralcev pri SAK je več ko preveč, pretekli torek pa je bil na kolenu operiran (atroskopija miniska) tudi Marjan Šmid. Poškodba Šmida sicer ni tako huda kakor na primer pri Blajsu, kljub temu je njegov nastop ob začetku prvenstva nadvse negotov.

NOGOMET V DVORANI

SAK U 12 I v finalu

SAK U 12 I (trenerja Djurič/Kumer) iz Pliberka je dosegla finale na koroškem prvenstvu v dvorani, ki ga bodo odigrali to nedeljo v St. Vidu. Posebno razveseljivo: SAK je izločil obe ekipi celovške Austrie trenerja Emila Fizwieserja. Vmesni krog U 12 skupina A: 1. SAK (8), 2. Austria I (7), 3. Austria II (6), 4. ATUS Borovlje (6), 5. DSG Borovlje (1).

OBČNI ZBOR KfV

Raggautz spet predsednik

To soboto, 2. marca 1996, bo v Celovcu občni zbor Koroške nogometne zveze (KfV). Po predlogu posameznih razredov in lig bodo za predsednika ponovno izvolili doslejšnjega predsednika ing. Herberta Raggautza. Za njegovega namestnika želijo postaviti dr. T. Partla, W. Lippitza in A. Kollmana. Klubi bodo glasovali tudi o predlogu SV Spittal, ki želi ustanovitev posebnega odbora za zvezno ligo in ki bi ga trenutno sestavljala SAK in Spittal.

POČASTITEV KfV

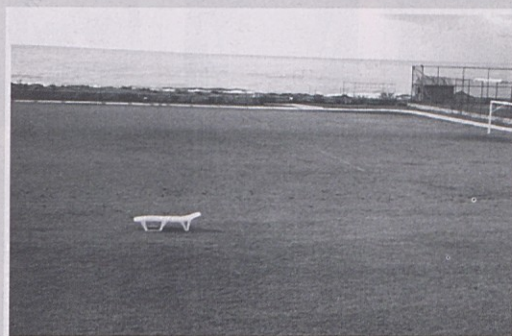
Srebro za SAK-ovca

V okviru občnega zbora KfV bo sta v soboto prvič v zgodovini SAK počaščena tudi dva funkcionarja SAK. Odlikovanje v srebru bosta prejela podpredsednik SAK **Andrej Kumer** in blagajnik **Milan Blažej**. Oba funkcionarja sta že nad 15 let aktivna v klubu in sta v teh letih merodajno sooblikovala delovanje kluba.

V Turčiji so našli izvrstne razmere, temu primerno sta bila nadpovprečna tudi vzdušje in požrtvovalnost vseh udeležencev. Na sliki vsi udeleženci priprav (26) pred apartmaji hotela Attaleia, kjer so stanovali.

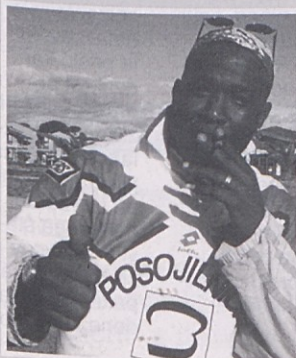
Igrišče je bilo kar pri vratih apartmajev, kar je še dodatno olajšalo nemuden potek treningov. Na tem igrišču je SAK odigral tudi tekmo proti II-ligašu Gerasdorf ter dosegel nadvse zaslužen neodločen rezultat (1:1). Če ne bi sodil priestranski pomožni trener Gerasdorfa, bi se zmagovalec gotovo glasil SAK.

Posnetki s priprav SAK

„George Weah“, tako so klicali igralci SAK animatorja hotelskega naselja, ki je kaj kmalu postal velik navijač SAK, nenazadnje potem, ko je smel obleči majico kluba.

Miza je bila pokrita z ovitki „hamburgerjev“, ki so jih igralci (predvsem vratarji) ob izletu v mesto Antalya uživali v neki povsem neturški restavraciji. Vratar Preschern: „Telo je hrepenelo po čem domačem!“

Vogrške gledališke „zvezde“

Vogrjani dokazujejo, da imajo bogato gledališko tradicijo.

GLAS IZ LJUDSTVA

FRLOŽEV LUKA

Po milosti novih jezikovnih spak in zlorab pa po zaslugi splošne poneumnitve smo vsi koroški Slovenci, kakor sem bral v zadnjem NT na 1. strani (Promocija koroških Slovencev v R Sloveniji koristna za obe strani), v množični ceremoniji postali doktorji, Slovenke doktorice. Naj li čestitam?

Kljub tej nalezljivi slaboumnosti se ne bom oglašal kot dr. Frložev Luka ali kot Frložev dohtar.

Premiera „Moči uniforme“ je bila na pustno soboto pri Florijanu v Vogrčah, nastop igralske skupine Katoliškega kulturnega društva Vogrče – pod režijskim vodstvom predsednika Pepeja Polesniga (na veliki sliki desno, kateremu je pomagal Franci Končan – pa je bil nadvse posrečen in odmeven. Zaslugo za to imajo v prvi vrsti zares talentirani igralci, kot npr. Herman Enzi (na mali sliki) in Alojz Kerbitz.

Tako ni čuda, da bodo morali igro ponoviti v Vogrčah (v soboto, 2. marca, ob 19.30 pri Florijanu). Možnost, da spoznajo Vogrške gledališke „zvezde“, pa imajo tudi Rožani: v nedeljo, 3. marca, bodo Vogrjani gostovali z igro „Moč uniforme“ v Kotmari vasi (ob 14.30 v farni dvorani).

Milena Koller, bančna nastavljenka

Z možem živiva zelo varčevalno in zato menim, da se nama zaradi varčevalnega paketa ne bo treba odpovedati navajenim potrebam. Pričakuje nas več davkov in manj davčnih olajšav, ker bodo investicije redkejše. Pri meni se bo varčevalni paket verjetno opazil le na hranilni knjižici, kamor bom dajala manj denarja. Koliko manj, tega pa še ne vem povedati.

Stanko Vavti, učitelj

Davčni paket me bo kar trikrat prizadel. Tako bodo nam učiteljem znižali število nadur in dve leti nam ne bodo povišali plače. Poleg tega tudi davčna obremenitev ne bo šla mimo nas. Sicer sem navajen živeti skromno, toda izgledi za prihodnost ne obetajo boljšega življenja. Tako si na primer verjetno ne bom mogel privoščiti več dopusta, in če, potem vsekaror cenejšega.

Tinej Lesjak, sodni paznik

Kje vse bodo pri nas uradnih varčevalci, še ne vem natančno povedati. Vsekakor menda spredaj in zadaj. Varčevalni paket pa me ne bo prizadel le kot uradnika, pač pa tudi kot malega kmeta. Dolej sem bil deležen 100 % podpore, sedaj pa je bo vedno manj. Rezultat tega je, da bom moral varčevati povsod, začeni pri dopustu, pa tja do obiska gostiln.

Varčevalni paket – kje boste varčevali vi?

Pripravil Franc Sadjak

Helena Močnik, upokojenka

Natančno še ne vem, v kakšni obliki bo varčevalni paket prizadel nas upokojence. Menim pa naslednje: današnja Avstrija gospodarsko temelji na tem, kar smo mi pridelali, in zato mislim, da je to krivica, da se jemlje nam upokojenčnem del blaginje. Kar zadeva varčevanje, pa smo tako in tako vsa leta živeli skromno, tako da nam to sedaj ne bo delalo preveč težav.

Lojz Gregorič, gostilničar

Nas gostilničarje varčevalni paket ne bo preveč prizadel, saj je naš davčni prispevek tako pa tako že vsa leta zelo visok. Menim, da nam bo varčevanje države prišlo celo v prid, kajti po navadi je tako, da se ljudje, kadar jim gre slabo, še rajši družijo in zaradi tega zahajajo pogosteje v gostilne. Varčuje se naj pri tistih, ki imajo nadpovprečno visoke dohodke.

Gusti Zablatnik, mizarški podjetnik

Varčevalni paket mene oz. mojega podjetja ne bo prizadel, vsaj ne toliko, da bi se zaradi tega moral odpovedati eni ali drugi stvari. Že minulo leto sem znižal število delavcev, kar mi je prišlo kar dvakrat prav: na eni strani je bila zaradi tega bilanca pozitivna, po drugi strani pa me zaradi manjšega števila delavcev sedaj varčevalni paket ne prizadene bistveno.